

USAI ÑU 'ITIA JESUCRISTONĒN JUAN ISMIA

¹ Nucĕn Papa Diosan ca ěnĕ quiricanu cuĕnĕocĕ ñucama Jesucristo ismiaxa, xĕnibuiracĕma 'aínshi ca ěsai 'iti 'icĕ quixuan aín unicama isminun. Nucĕn Papa Diosan a ismicĕ ñucama aín unica-man 'unánun ca Jesucristonĕn aín ángel achúshi Juan isminun xuaxa. ² Xucĕxuan ismicĕxun ca Juanĕn uisa ñu cara isaxa quixun cĕmĕquinma a ñucama cuĕnĕoxa. Usaquin ca Juanĕn Nucĕn Papa Dios quicĕsabi oquian Jesucristonĕn a ismianan a ñuiquin cacĕ banacama cuĕnĕoxa.

³ Anun cuĕnĕo banacama quicĕsabi oi 'iti nĕtĕ ca xĕnibuiracĕma 'aínshi uti 'icĕn. A nĕtĕn ca an ěnĕ bana iscĕ unicama 'imainun an uni itsían ñuia cuacĕ unicama 'imainun a bana cuaquin –asĕrabi ca usaía quicĕsabi oi 'iti 'icĕ –quixun sinánquin a bana quicĕsabi oquin 'acĕ unicama cuĕĕinra cuĕĕinti 'icĕn.

Axa mĕcĕn achúshi 'imainun rabĕ ěmanuax Jesucristomi catamĕcĕ unicama Juanĕn quirica cuĕnĕoxuan

⁴ 'Ēx Juan 'ixun cana Asia menu 'icĕ mĕcĕn achúshi 'imainun rabĕ ěmanuax timĕcĕ axa Jesucristomi catamĕcĕ unicama, mitsu ěsaquin cain: Nucĕn Papa Dios axa usabi 'iá 'aish usabi 'icĕ, an nuibaquin 'aquincĕxmi mitsux chuámarua bucuti cana cuĕĕnin. Cuĕĕanan cana anua Nucĕn Papa Dios 'icĕ aín Bĕru Ñunshin Upí anribi aín bana upí oquin cuanun 'aquianan, a bana quicĕsabi

oi 'inun 'aquincēxmi mitsux chuámarua bucuti cuēēnin. ⁵ An uisaira cara Nucēn Papa Dios 'icē quixun uni 'unánmicē, Jesucristonēnribia nuibaquin 'aquincēxmi mitsux chuámarua 'iti cana cuēēnin. Ax utēcēncēbē aín unicamaxribi bama 'aishbi baísquinun, ca ax pain bamatancēx baísquiacēxa. Ax ca ēnē nētēnu 'icē 'apucaman 'apu a 'icēn. An ca nu nuibanan nun 'ucha cupí aín imi 'apati bama 'ixun nun 'uchacama tērēanan, ⁶ nuxnu ainan 'aish ax 'Apu 'ain nuxribi 'apu 'inun nu 'imianan, nux sacerdote an uni itsí a ñucáxuncē 'ixun aín Papa Dios rabinun nu 'imiaxa. A ca camabi unin rabiquin —mixēshi cushi 'aish camina mixira cēñútimoí 'Apu 'in —quixun caquin rabiti 'icēn. Usaquin ca 'ati 'icēn.

⁷ Ca is, Cristo, ax ca naí cuin mēu bēbacuatsini unuxun 'aia. Aia ca camabi unicaman isti 'icēn, an manē xētocēn taro, acamánbi ca aia isti 'icēn. Ax ucēbē ca camabi menu 'icē unicama ami sináncēma 'aish masá nuituti inti 'icēn. Asérabi ca usaí 'iti 'icēn. ⁸ Nucēn 'Ibu Dios, axa usabi 'iá 'aish usabi 'icē, ax ca cushiira 'aish, uisa cushi cara, aín cushibētanbi sēnēnmaira 'icēn. Usa 'aish ca ax ēsai quia:

—'Ēx cana uisa ñubia 'aíma 'aínbi 'iacēn, usa 'aish cana ēnē menu 'icē ñucama cēñúcēbē usabi 'iti 'ain. Usa 'aish cana a pain 'unánti bana “A” 'imainun tsiánquinribi 'unánti bana “Z” asaribi 'ain.

Upíra 'aish cushiira 'icēa Cristo Juanēn isa

⁹ 'Ēx Juan 'aish cana mitsúxmi 'icēsaribiti Jesúsnan 'aish mitsun xucēnsa 'ain. Mitsúxmi 'icēsaribiti cana Jesucristonan cupí, unin 'atimocē 'aishbi asérabi Nucēn Papa Diosan uni 'ain. Mitsu

'acēsariibi oquian an cushiocēxun cana uisa ñu cara 'icēbēbi bēnēquin ami catamēti ēniman. Usa 'ixun Nucēn Papa Diosan bana ñuixuanan, Jesús ñui quicē banaribi uni ñuixuncē cupí cana Patmos cacē nasínu sipuacēsa 'inun unin ēncē 'ain. ¹⁰ Anun Nucēn 'Ibu Dios rabiti nētēn 'ēx ami sinánquin cana 'uxún mabi namácēsa oquin, 'ē caxucüaxa manē banañu banocēxa banacēsari munuma banaia cuan. ¹¹ Banaí ēsai quia cana cuan:

—'Ēx cana uisa ñubia 'aíma 'aínbi 'iacēn, usa 'aish cana ēnē menu 'icē ñucama cēñúcēbē usabi 'iti 'ain. Usa 'aish cana a pain 'unánti bana “A” 'imainun tsiánquinribi 'unánti bana “Z” asaribi 'ain. Ēnuxunmi min iscē ñucama ñuiquin camina quiri-canu cuēnēoti 'ain. Cuēnēotancēxun camina axa 'ēmi sinani 'ēmi catamēcē unicama, mēcēn achúshi 'imainun rabē ēmanu 'icē, acamami cuēnēocē quirica buánmiti 'ain, Efeso, Esmirna, Pérgamo, Tiatira, Sardis, Filadelfia, Laodicea, a ēmacamanu 'icē unicama a.

¹² Banaia cuati, uin cara 'ē usaquin caia quixun istisa tani cana cuainacēan. ¹³ Cuainacēquin cana mēcēn achúshi 'imainun rabē anu lamparín nanti curi 'acē isan. Anu lamparín nanti curi 'acē achúshi achúshi sētécē, acama nēbētsinua cana uni achúshi isan. Ax ca uni 'aíshbi Jesús 'iaxa. Aín taria chaxcē 'imainun ca anúan shitēcērēquicē ax curi 'acē 'iaxa. ¹⁴ A uni ca aín maxcánu 'icē aín bu uxua 'aish carnero rani uxuira iscēsa 'ianan matsi uxuira iscēsaribi 'iaxa. 'Ianan ca ax cushiira 'aish aín bēru rabē tsi rēquirucē ēnxáira iscēsa 'iaxa. ¹⁵ Aín taēx ca cashtá manēxa niba nibaquicē 'aish ichúcēsa 'iaxa. 'Imainun ca aín banax baca xuqui cushínra banaruia cuacēsa 'iaxa. ¹⁶ Aín mēcēn

mëqueunën mëcën achúshi 'imainun rabé 'ispa tuíanan aín cuëbínuax machítusa manë xëtocë, amo rabëbi cuënuçë 'aish, chiquitia cana isan. Isanan cana aín bëmánanëxa barín cushínra pëcacësaribiti pëquia isan.

¹⁷ Usa isi cana racuëtan bamai a tanáin nipacëan. Nipacëtia ca aín mëcën mëqueunën ramëquin 'ë caxa:

—Racuëaxma ca 'it. 'Ëx cana ñu 'aíma pan 'ain 'iacën. Usa 'aish cana camabi ñu cëñúcëbë usabi 'iti 'ain. ¹⁸ 'Ëx cana axa bamatimoi tsócë a 'ain. Bamatancëx baísquia 'aish cana bamatëcëntimoi tsoin. Ui unicamax cara uiti nëtën tsóti 'icë, uisa nëtën cara bamati 'icë quixun cana 'ën mëñoín. Bamatancëx cara aín 'ucha cupí anuax uní tëmëracë anu cuanti 'icë, cara anua aín 'ucha tërëncë uní 'icë anu cuanti 'icë quixun cana mëñoín. ¹⁹ A min iscë ñucama 'imainun a min isti ñucama, acama camina usai ca 'ia quixun ñuianan usai ca 'icëma 'aishbi ñu 'iti 'icë quixun cuënëoti 'ain. ²⁰ 'Ispa mëcën achúshi 'imainun rabëmi 'ën mëcën mëquenua iscë, 'imainun anu lamparín nanti mëcën achúshi 'imainun rabëmi iscë, ax cara uisa 'icë quixun 'unánquinmabi camina ësa ca quixun 'unánti 'ain, anu lamparín nanticama ax ca a mëcën achúshi 'imainun rabé ëmanuaxa 'ëmi catamëti unicama 'unántioquin nancë 'icën. 'Imainun ca mëcën achúshi 'imainun rabé 'ispa ami iscë, ax a ëmacamanuxun an Nucën Papa Diosan bana unicama ñuixunquin 'unánmicë a unicama anun 'unántiocë 'icën.

2

Efsonu 'icë unicama quirica buánmia

1 Catancëxun ca ësaquinribi 'ë caxa:

—An axa Efesonuax 'ëmi catamëcë unicama 'ë ñui quicë bana ñuixuncë uni, a buânminuxun camina ësoquin cuënëoti 'ain: An aín mëcën mëqueu 'icë anun mëcën achúshi 'imainun rabé 'ispa tuíncë 'ianan axa mëcën achúshi 'imainun rabé anu lamparín nanti nëbétsi nicë, Jesús, an ca anu-axa timëcë unicamami ësaquin a caxúnun quixun mi caia: ² Mitsúnmi ñu 'acëcama cana 'unanin, chiquíshquinma camina ñu upí 'ain. Uisa ñu cara 'icëbëtanbi camina 'ëmi sinánti ëncëma 'ain. An ñu 'aisama 'acë unicama tinaquin camina an 'acësaribi oquin 'aiman. Usai 'iquin camina uni raíri axa —'ë ca Nucën Papa Diosan aín bana unicama ñuixunun 'imia —quicë, ax cara asérabia Nucën Papa Diosan usoquin 'imicë 'icë quixun 'unánuxun isquinbi camina atúxbia cëmëi quia isan. ³ Usai tëmëraquinbi camina mitsun 'ëmi sinánti ëncëma 'ain. 'Ënan 'icë cupí unin 'atimocëxunbi camina ënquinma 'ëmi sinánquin 'ëx cuëncësabi oquin 'an.

⁴ Mitsúxmi usa 'icëbi cana ësaquin mitsu cain, mitsux camina 'ëmi catamëtabati 'itsaira 'ëmi sináncën. Usai 'iá 'aíshbi camina bërí usai 'ima. ⁵ Usa 'ain camina uisairai caramina 'ëmi sináncë quixun sinani usai 'ëmi sinántëcënx 'ëmi sinanatëcënti 'ain. Usai 'ëmi sinanaquin camina mitsúnmi 'ëmi sinánquin 'ëx cuëncësabi oquin 'ásabi oquin 'atëcënti 'ain. Usai mitsux 'ëmi sinanacëbëtanma cana a anu lamparín nanti mitsu 'unántioquin nancë, a raíri 'ura 'inun nanti 'ain. ⁶ Mitsúnmi bëráma 'iásaribiti 'ëmi sináncëma 'ainbi cana 'unanin, 'ëx 'icësaribiti camina nicolaítas cacë unicaman ñu 'atima 'acë cuëñiman.

⁷ An cuaisa tancē unicaman ca axa 'ëmi catamēcē unicama Nucën Papa Diosan Bëru Ñunshin Upitan 'ináncē bana, ënē aín nuitunënbi sinánquin upí oquin cuati 'icën. An 'ëmi catamëquin 'ëx cuëëncësabi oi 'iti ëncëma uni, a cana Nucën Papa Diosan nētënu 'icë i, aín bimi a cüax bamatima, a cunun 'inánti 'ain.

Esmirnanu 'icë unicama quirica buánmia

⁸ Usaquin catancëxun ca ësaquinribi cuëñëonun 'ë caxa:

—An axa Esmiranuax 'ëmi catamēcē unicama 'ë ñui quicë bana ñuixuncë uni, a buánminuxun camina ësoquin cuëñëoti 'ain: Axa ñu 'aíma pan 'ain 'ia 'aish camabi ñu cëñücebë usabi 'iti, axa bamaxbi bamatëcëntimoí baísquicë, Jesús, an ca ësaquin mi caia: ⁹ Mitsúnmi ñu 'acëcama cana 'unanin. 'Ën cana 'unanin, mitsux 'ëmi catamēcë cupí camina tëmëranan ñuñuma unisa 'ain. Ñuñuma 'aíshbi camina 'ën nētënu 'ëbë 'aish ñuñu unica-max 'icësamajra oi anu 'icë ñuñu 'aish cuëëinra cuëënti 'ain. Èsaquin cana 'unanin, bëtsi bëtsi uni, —nux cananuna judíos uni 'ai —quibi judíosma 'aish, ñunshin 'atimanën 'apu, Satanásnën unishi 'ixun ca 'atimati banaquin mitsu ñuia. ¹⁰ Unían bëtsi bëtsi oquin 'atimocëxbi camina racuëtima 'ain. Ñunshin 'atimanën 'amicëxun ca raíri unin mitsu sipuati 'icën, caramina 'ëmi sinánti ënti 'ai quixun isnuxun. Mëcën rabë nētën camina paë tanj tëmëratí 'ain. Uisai cara ñu 'icëbëtanbi camina anúnmi mitsux bamati nētë utámainun 'ëmi sinánti ëntima 'ain. Usaími 'ia cana mitsu 'ën nētënuaxmi nētëtimoí 'ëbë cuëënun 'imíti 'ain.

¹¹ An cuaisa tancē unicaman ca axa 'ëmi catamēcë unicama Nucën Papa Diosan Bëru

Ñunshin Upitan 'ináncë bana ënë aín nuitunënbi sinánquin upí oquin cuati 'icën. An 'ëmi catamëquin 'ëx cuëncësabi oi 'iti ëncëma uni, ax ca bama 'aishbi baísquitancëx Nucën Papa Diosan nëtënu bamatëcëntimoi 'iti 'icën. A unicamax ca anu axa 'ëmi catamëcëma unicama bamatëcëncësa 'iti anu 'itima 'icën.

Pérgamonu 'icë unicama quirica buánmia

¹² Usaquin catancëxun ca ësaquinribi cuënëonun Jesusan 'ë caxa:

—An axa Pérgamonuax 'ëmi catamëcë unicama 'ë ñui quicë bana ñuixuncë uni, a buánminuxun camina ësoquin cuënëoti 'ain: Axa machitusa manë xëtocë amo rabëbi cuënucëñu an ca ësaquin mi caia: ¹³ 'Ën cana 'unanin, anumi mitsux 'icë anu ca ñunshin 'atimanën 'apu, Satanás, ax cushi 'icën. Anu 'icë unicama an sinánmicëxun 'atima ñu 'acëbëtanbi camina mitsun 'ëmi sinánti ëncëma 'ain. Micama achúshi, Antipas cacë, ax 'ëmi sinánti ëncëma 'ixun 'ë ñuiquin bana ñuixuncë cupía axa 'ëmi sináncëma unicaman 'acëxa bamacëbëtanbi camina mitsun 'ëmi sinánti ëncëma 'ain.

¹⁴ Mitsúxmi usa 'icëbi cana ësaquin mitsu cain: Micama raírinën camina unían Balaanën cacëxun 'atima ñu 'ásaribi oquin 'ain. Balaanën ca an Israel unicama ñusmoisa tancë capitán, Balac cacë, a ësaquin cacëxa: Min menu 'icë bënëñuma xanucama camina Israel uni parania atubë 'inun cati 'ain. Usai abë 'iquin ca ax isa dios 'icë quixuan min unicaman rabicë ñu a rabiquian ñu pinun 'imiti 'icën. Balaanëan usoquin sinánmia 'aían usaribi oquin axa mitsubë 'icë uni raírinënribi sinánmicëxun camina mitsu raírinën usaribi oquin ñu 'atima 'ain. ¹⁵ 'Imainun camina micama

rarírínēn nicolaítas cacē unicaman 'unánmicēsaribi oquin 'ati ēinsama tanin, atúan a 'unánmicē bana 'ēx cuēēncēbētanmabi. ¹⁶ Usaquin 'aquinbi camina sinanaquin acama ēnti 'ain. Usaquinmi ēncēbētanma cana xēnibuiracēma 'aínshi mītsunu cuanquin, manē xētocē 'ēn cuēbínuax chíquicē, anun usa unicama 'atimoti 'ain.

¹⁷ An cuaiša tancē unicaman ca axa 'ēmi catamēcē unicama Nucēn Papa Diosan Bēru Ñunshin Upitan 'ináncē bana, ēnē aín nuitunēnbi sinánquin upí oquin cuati 'icēn. An 'ēmi catamēquin 'ēx cuēēncēsabi oi 'iti ēncēma unicama cana anúan masá nuitutíma upitax 'iti a 'inánti 'ain. Bērāma Nucēn Papa Diosan camabi nētēn maná cacē piti judíos unicama 'inánsaribi oquin cana maná, 'ēn nētēnu unēcē, a unicama 'inánti 'ain. 'Inánan cana maxax uxua, a unicama achúshi achúshi, anu aín anē itsi cuēnēocē, a 'inánti 'ain. Uni itsían 'unaniamabi ca acama achúshi achúshinēnshi aín anē 'unánti 'icēn.

Tiatíranu 'icē unicama quirica buánmia

¹⁸ Usaquin catancēxun ca ēsaquinribi cuēnēonun Jesusan 'ē caxa:

—An axa Tiatíranuax 'ēmi catamēcē unicama 'ē ñuí quicē bana ñuixuncē uní, a buánminuxun camina ēsoquin cuēnēoti 'ain: Nucēn Papa Diosan Bēhichē, axa cushiira 'aish aín bēru rabē tsi rēquirucē ēnxáira iscēsa 'ianan aín taēx cashtá manēxa niba nibaquicē 'aish ichúcēsa, an ca ēsaquin mi caia: ¹⁹ Mitsúnmi ñu 'acēcama cana 'unanin, camina 'ēmi catamēti bētsibē nuibanani 'ēx cuēēncēsabi oi 'in. Uisai cara ñu 'icēbētanbi camina 'ēmi sinánti ēncēma 'ain. 'Ēmi

catamētabaquinmi 'acēsamaira oquin camina bēri mitsun 'ēx cuēēncēsabi oquin ñu 'ain.

²⁰ Mitsúxmi usa 'icēbi cana ēsaquin mitsu cain. Bērāma ca Jezabal ax 'atima xanu 'aíshbi judíos unicaman 'apu 'iacēxa. Usaribi oquin ca micamáxmi timēcēbētan achúshi xanu 'atímanēn bana ñuixunia. An isa Nucēn Papa Dios quicē bana unicama ñuixunia quiquinbi ca axa 'ēmi sināncē unicama parania. Paránquin ca aín xanuma 'aínbia uní xanu itsibē 'iti ca asábi 'icē quixun 'unánmianan ñu ax isa dios 'icē quixuan unín cacē a rabiquin ñuina rēcē piti isa asábi 'icē quixun unicama 'unánmia. An usaquin 'atima ñu 'anun uní 'unánmiabi camina isēshitin. ²¹ Axa usai 'iabi cana usa ñu ēnía 'ēmi sinánun caían. Caíncēxunbi ca ēmi catamēquin sinanaquin aín ñu 'atima 'acē ēncēma 'icēn. ²² An a xanúan 'unánmicēsa oquin 'acē unicaman usai 'iti ēncēma 'ain cana anua 'uxcē anubia 'inun a xanu 'insínmiti 'ain. 'Anan cana axa a xanubē 'icē unicamaribi 'aisamairaia tēmēranun 'imiti 'ain. ²³ 'Anan cana a xanun 'unánmicē 'ixuan an 'atima ñu 'acē unicamaribi aín tuása 'icē acama bamamiti 'ain. 'Ēn usaquin 'acēbētan ca camabi ēmanu 'icē axa 'ēmi catamēcē unicaman 'unánti 'icēn, 'ēn cana camabi unían sināncē ñu 'unanín, uisaquin cara aín nuitu mēu sinania quixunribi cana 'unanín. 'Unánquin cana an upí oquin sinánquin ñu 'acē uní axa upitax 'inun 'imianan, an 'atima ñu 'acē uní a aín 'ucha cupí uisoquin carana 'ati 'ai usoquin 'ati 'ain.

²⁴ 'Itsa uníxa usai 'icēbētanbi camina Tiatíranu 'icē mitsu raírínēn aín bana ca cēmē 'icē quixun 'unánquin a xanun bana cuacēma 'ain. Bētsi bētsi uníxa, nun cananuna mitsun 'unāncēma ñu,

ñunshin 'atimanën 'apúan nu 'unánmicë, a mitsu 'unánmiti 'ai quiabi camina a 'unántisama tan. Mitsúxmi usai 'iti ca asábi 'icën. Usaíbi camina 'iti 'ain. Bëtsi ñumi 'anun cana mitsu caiman. ²⁵ 'Ëx utëcëntámainun camina usabii 'iti 'ain.

²⁶ Axa aín bamati nëtë utámainun 'ëmi catamëquin 'ëx cuëencësabi oi 'iti ëncëma uni, acama cana 'ëx utëcënquin aín cushi 'ixun camabi menu 'icë unicaman aín bana cuaquin aín quicësabi oquin 'anun 'aminun 'imiti 'ain. ²⁷ 'Ën Papa Diosan aín cushi 'ë 'ináncësabi oquin cana a unicama 'ën cushi 'inánquin unían aín bana cuanun 'imiti 'ain. 'Ën usaquin 'imicëxun ca atun, camabi unían aín bana cuanun 'imiti 'icën, uni itsían uni itsi aín bana cuanun quixun aín manë xo tuínxun racuëocësaribi oquin. ²⁸ Pëcaracëbëtan ca 'isponën pëcaia. A 'ispon cana axa 'ëmi catamëquin 'ëx cuëencësabi oi 'iti ëncëma unicama 'inánti 'ain. ²⁹ An cuaisa tancë unicaman ca axa 'ëmi catamëcë unicama Nucën Papa Diosan Bëru Ñunshin Upitan 'ináncë bana, ënë aín nuitunëmbi sinánquin upí oquin cuati 'icën.

3

Sardisnu 'icë unicama quirica buánmia

¹ Usaquin catancëxun ca ësaquinribi cuënëonun Jesusan 'ë caxa:

—An axa Sardisnuax 'ëmi catamëcë unicama 'ë ñui quicë bana ñuixuncë uni, a buánminuxun camina ësoquin cuënëoti 'ain: Axa Nucën Papa Diosan Bëru Ñunshin Upíñu 'ianan an aín mëcënan 'ispa mëcën achúshi 'imainun rabë tuíncë, an ca ësaquin mi caia:

—Mitsúnmi ñu 'acēcama cana 'unanin. Unin ca mitsux camina Nucën Papa Diosbë upí 'ai quixun ñuia. Ñuicëxbi camina usama 'aish bamacë unisa 'ain. ² Mitsux axa 'uxcë unisa 'aishbi camina bësucësa 'iti 'ain. 'En iscëxun ca mitsúnmi 'acë ñucama 'ën Papa Diosan upí isima. Usa 'ain camina mitsúnmi bërí 'acë ñu axribia an iscëx 'aisama 'itin rabanan, upí oquin sinánquin ax cuëencësabi oquin 'ati 'ain. ³ Usoquin 'aquin camina mitsua 'ën sinánmicëxun 'ën unicaman ñuixuncë bana a sinánti 'ain. A sinánquin camina a bana quicësabi oquin 'anan sinanaquin mitsun ñu 'atima 'acēcama ënti 'ain. Usai 'icëbëma cana an ñu mëcamacë uníxa, unin sináncëbëmabi ucësaribicuatsini, 'ëx mitsun 'unáncëma nëtën uisoquin carana 'ati 'ai usoquin mitsu 'ai uti 'ain. ⁴ Mitsúnmi 'ëx cuëencëma ñu 'acë 'aínbi ca Sardisnu 'icë uni 'itsamashinën ñu 'aisama 'acëma 'icën. Usa 'aish ca aín nuitu upí 'ain chupa uxua pañucësa 'aish 'ëbë niti 'icën. ⁵ Axa 'ëmi catamëquin 'ëx cuëencësabi oi 'iti ëncëma unicama atux ca usoquin chupa uxua pañucë 'iti 'icën. A unicaman anë cana 'ën quiricanua tërëntima 'ain. Tërénquinma cana acama achúshi achúshi ñuiquin —ax ca 'ënan 'aish xënbua 'aínbi 'ëbë 'iti 'icë —quixun 'ën Papa Dios 'imainun aín ángelcama cati 'ain. ⁶ An cuaisa tancë unicaman ca axa 'ëmi catamëcë unicama Nucën Papa Diosan Bëru Ñunshin Upitan 'ináncë bana, ënë aín nuitunënbi sinánquin upí oquin cuati 'icën.

Filadelfianu 'icë unicama quirica buánmia

⁷ Usaquin catancëxun ca ësaquinribi cuënëonun Jesusan 'ë caxa:

—An axa Filadelfianuax 'ëmi catamëcë unicama 'ë ñui quicë bana ñuixuncë uni, a buánminuxun

camina ësoquin cuënëoti 'ain: A aín chaitiocë David 'iásaribi 'Apu 'inun Nucën Papa Diosan 'imicë, Jesús, axa 'uchañuma 'aish aín bana aséabi 'ice, ax ca an xëcuë bërúancë unisaribi 'icën. An xëcuë bërúancë 'ixuan an xëocaia ca uinu 'icë unínbi xëcuë xëputima 'icën. 'Imainun ca an xëpuia uinu 'icë unínbi xëcuë xëocatima 'icën. Usaribi oquin ca ui unix cara ainan 'iti 'icë, ui unin cara aín bana unicama ñuixunti 'icë, acama ainshi mëníoia. Usoquian an mëníocë 'ain ca uinu 'icë unínbi —usama ca —catima 'icën. Ax usa 'ixun ca ësaquin mi caia: ⁸ Mitsúnmi ñu 'acëcama cana 'unanin. 'Ën cana 'unanin, mitsux 'itsairama 'ixunbi camina 'ën bana quicësabi oquin 'anan, 'ëx cana Cristonanma 'ai quíax quicëma 'ain. Usa 'icë cana anun atsínti xëcuën atsíncësa 'inun 'ën bana unicama ñuixunun mitsu 'imian. Usoquin 'imia ca ui unínbi mitsúnmi usoquin 'axunma 'anun mitsu 'imitima 'icën. ⁹ Usa 'ain cana ñunshin 'atimanën 'apun sinánmicë unicama axa, 'ëx cana aséabi judío uni 'ai quibi cëmëi 'ëmi sináncëma unicama a mitsun bana cuatia mitsumi sinánun 'imiti 'ain. 'Imicëxun ca 'unánti 'icën, 'ën cana aséabi mitsu nuibati quixun. ¹⁰ Mitsun camina uisa ñu cara 'icëbëtanbi 'ëmi catamëanan 'ën bana quicësabi oquin 'ati ëncëma 'ain. Usaimi 'icë cupí cana anúan unicama paë tani tëmëрати nëtëa ucëbëmi tëmëraxma 'inun mitsu 'imiti 'ain.

¹¹ Xë nibucëma 'aínshi cana utëcënti 'ain. 'Ëx umainun min 'acësabi oquin 'ëmi sinánti ënquinma 'ën mitsu cacë bana 'acë 'aish camina 'ëbë 'ën nëtënu 'i cuëenti 'ain. Usai 'imi 'iti cupí camina unían mitsu sinanaminun 'amitima 'ain. ¹² Axa 'ëmi catamëquin 'ëx cuëëncësabi oi 'iti ëncëma unicama, a cana anua Nucën Papa Dios 'icë anubia

nētétimoí 'inun 'imiti 'ain. Anuaxa chiquítimoquin ca Nucën Papa Diosan 'imiti 'icën. 'Ën Papa Diosan anëbi cana a unicamanu cuënëoti 'ain. Cuënëonan cana anu Nucën Papa Dios 'iti Jerusalén ió, axa naínuax ubúti, aín anëribi 'anan cana 'ën anë ióribi atunu cuënëoti 'ain. ¹³ An cuaisa tancë unicaman ca axa 'ëmi catamëcë unicama Nucën Papa Diosan Bëru Ñunshin Upitan 'ináncë bana, ënë aín nuitunënbi sinánquin upí oquin cuati 'icën.

Laodiceanu 'icë unicama quirica buánmia

¹⁴ Usaquin catancëxun ca ësaquinribi cuënëonun Jesusan 'ë caxa:

—Axa Laodiceanuax 'ëmi catamëcë unicama an Nucën Papa Diosan bana ñuixuncë, a buánminuxun camina ësoquin cuënëoti 'ain: Ax upíira upí 'ixuan uisa cara Nucën Papa Dios 'icë quixun paránquinma uni 'unánmicë, an Nucën Papa Diosbëtan camabi ñu unio, an ca ësaquin mi caía:

¹⁵ 'Ën cana usaími mitsux 'icë acama 'unanin. Usa 'ixun cana 'ën 'unanin, mitsúnmi upí oquin sinánxun ax cuëëncësabi oquinra Nucën Papa Dios 'axuniama. Usa 'ixun camina mitsun sinanin, mitsúxbi usai 'ia isquin sapi isa Nucën Papa Diosan upí oquin sinania quixun. Usa 'aish camina mitsux an Nucën Papa Diosan bana cuacë unicama 'icësaí 'iman. Usa 'aish camina a Nucën Papa Diosan bana cuacëma unicama 'icësaíribi 'iman. Usa 'ain cana cuëënin, mitsux an aséabiira Nucën Papa Diosan bana cuacë 'iti. Usai 'icëma 'ixun, mitsun 'aisama ñu 'acë 'ixun, —'aisama ñu 'acë cupí cana ainanma 'ai —quixun 'unáncë 'iti cana cuëënin. ¹⁶ Usoquinmi mitsun aséabiira 'ën bana 'acëma 'aish camina 'unpax 'itsístanisa 'ain.

Ēnēx ca 'ēsa 'icēn. 'Unpax matsi xēati ca asábi 'icēn, 'unpax 'itsísocēribi xēati ca asábi 'icēn. Usa 'aínbi ca uni 'unpax 'itsístanishi xēax anábuisa tanti 'icēn. Usaribi cana mitsu isin. Mitsúxmi asábitanishi 'iti cana cuēēniman. Unían 'unpax 'itsístanishi xēax aín picē anáquin chiquíncēsaribi oquin cana 'ēbē 'iáxma 'inun mitsu chiquínti 'ain. ¹⁷ Mitsux camina quin, 'ēx cana asábi 'ain, ñuñu 'aish cana cha 'ain, uisa ñu carana cuēēni, a cana bitsin. Mitsux ēnē nētēnu 'icē ñuñu 'aíshbi camina Nucēn Papa Diosan iscēx ñuumasa 'ianan bēxuñusa 'ianan chupañumasa 'ain. ¹⁸ Mitsúxmi usai 'inúnma cana mitsu 'ēsēquin ēsaquin cain: Curi manē ax ca 'itsísirocēx aín chuacama nētētia. Nētécēbē ca aín upíshi bērutia. Usaribi oquin asérabi mitsun nuitu upí 'inun 'ēn mitsu 'iminun camina 'ē ñucáti 'ain. Mitsun 'atima ñu 'acēcama tērēncē 'ianan 'ēmi sinánquin ñu upí 'acē 'aish chupa uxua pañucēsa 'inun 'ēn mitsu 'iminun camina 'ē ñucáti 'ain. Mitsun uisa ñu 'ati cara 'atima 'icē, uisa ñu 'ati cara upí 'icē quixun upí oquin 'unáncēma 'aish bēxuñu unisa 'ixunbi, acama mitsu 'unánminun camina 'ē ñucáti 'ain. ¹⁹ Uicama carana nuibatín, acama cana ñu 'atima 'atēcēnxunma 'anun 'ēsēanan uisoquin carana 'ati 'ai usoquin 'ain. Usoquin 'ēn 'acēxmashi camina sinanati 'ēx cuēēncēsabi oi asérabi 'iti 'ain. ²⁰ Ēnēx ca 'ēsa 'icēn. Bētsi uni isi cuanxun ca unin aín xēpúti taxcaquin a xēcaxunun quixun caia. An aín xēpúti taxcaquin uni itsi cuēncē uni usaribi cana 'ēx 'ain. A unisaribi 'ixun cana ui unin cara 'ēmi sinánquin 'ēx abē 'inun 'ē caia a unibē 'iti 'ain. Usai 'iquin cana unían abētan piquin uni itsi 'unáncēsaribi oquian 'ē 'unánun a uni 'imiti 'ain. ²¹ 'Anan cana axa 'ēmi catamēquin 'ēx cuēēncēsabi oi 'iti encēma

unicamax 'ëbë 'apu 'inun 'imiti 'ain, 'ëx tēmëraibi ax cuëencësabi oi 'iti ëncëma 'icëa 'ën Papan 'ë abë 'apu 'inun 'imicësaribi oquin. ²² An cuaisa tancë unicaman ca axa 'ëmi catamëcë unicama Nucën Papa Diosan Bëru Ñunshin Upitan 'inácë bana, ënë aín nuitunëmbi sinánquin upí oquin cuati 'icën.

4

Aín nētēnuxun Nucën Papa Dios rabiti bana

¹ A ñucama pain cuatancëxun cana xëcuë xëocacësa 'inuan naí panárabëcë isan. Isquin cana anun paían 'ë cacë bana axa manë banañu banocëxa banacësari banaia cuatëcëan, ësai qui:

—Ënu ca 'irui ut, mixmi aia cana uisa ñucama cara 'iti 'icë quixun mi ismiti 'ain.

² Cacëxunshi Nucën Papa Diosan Bëru Ñunshin Upitan 'imicëxun cana 'uxúnmabi namácësa oquin naicamë'ëonua anu tsóti upíira upí anu 'Apuira tsóti, a isan. Isanan cana axa anu tsócë Nucën Papa Dios aribi isan. ³ Axa anu tsócë ax ca upíira upí 'iaxa, maxax nibá upíira upí, paxa 'aíshbi tunántani, jaspe cacë, a iscësa 'ianan bëtsi maxax ushíantani, cornalina cacë, a iscësaribi ca aín ichúcë 'iaxa. Anu ax tsócë a nëbëtsioracë ca nónbai upíira upí, maxax ñu paxa iscësa, esmeralda cacë, axa ichutia iscësa 'iaxa. ⁴ Anu ax tsócë aribi nëbëtsioracë ca mëcën rabë 'imainun taë rabë 'imainun rabë 'imainun rabë anu tsóti itsi 'iaxa. Axa a anu tsótinu tsócëcamax ca mëcën rabë 'imainun taë rabë 'imainun rabë 'imainun rabë caniacëcë unicama 'iaxa. Acamax ca aín chupa uxua 'ianan curi 'acë mañuti mañucë 'iaxa. ⁵ Anu tsóti upíira upí anuaxa caná mëriti banaia cana cuan. Cuanan

cana anuaxribia bëtsi ñuribi şharatia cuan. Anu Nucën Papa Dios 'icë aín bëmánoncúa, cana męcën achúshi 'imainun rabě i tēcënu nanxun bimicěxa 'apú rěquirucėsaria rěquiruia isan. Isquin cana anu ca Nucën Papa Diosan Bëru Ñunshin Upí 'icë quixun 'unan. ⁶ Anua Nucën Papa Dios 'icë a bëmánon ca parúnppa upí, bėxnan bėxnánquicě iscěsa 'aíšbi 'unpáxma 'iaxa.

Anua Nucën Papa Dios 'icë a nębětsi 'ianan a nębětsioracě ca 'itsaira bëruñu rabě 'imainun rabě ñu, axa bamatimoi tsócě, axribi 'iaxa. Aín bëmánon 'itsaira bëruñu 'ianan ca aín caxumiribi a ñu 'itsaira bëruñu 'iaxa. ⁷ A ñu achúshi ca paru 'inúansa 'iaxa, bëtsix ca vaca bëněsa 'iaxa, bëtsix ca unin bëmánan iscěsa 'iaxa, bëtsix ca tětěcamě'ëo nuania iscěsa 'iaxa. ⁸ A ñucama achúshi achúshiněx ca anúan nuánti męcën achúshi 'imainun achúshi pěchiñu 'iaxa. Aín bėrucamax ca eman 'ianan 'ucě měúribi 'iaxa. A ñux ca nětěnbi iměbi nětětima Nucën Papa Dios rabi ěsai quiaxa:

Nucën Papa Dios, ax ca upíira upí, upíira upí upíira upí 'icën. Aín cushix ca chaira 'aish bëtsi cushisama 'icën. Ax ca usabi 'iá 'aish, usabi 'aish, usabi 'iti 'icën.

⁹ Usaquian 'itsa bëruñu ñu an Nucën Papa Dios, axa anu 'Apúira tsóti, anu 'ianan bamatimoi tsócě, a nětětimoquin rabianan —ca asábi 'icě —quixun cacěbėtan cacěbėtan, ¹⁰ ca męcën rabě 'imainun taě rabě 'imainun rabě 'imainun rabě a caniacēcě unicama an axa xėnibua 'aínbi bamatimoi tsócě Nucën Papa Dios ami bėsui, rantin puruni tsóbuquin a rabiia. Rabiquin ca curi 'acě mañuti atúan mañucě Nucën Papa Dios 'inánquin anua ax 'icë aín bëmánon nanquin rabiquin ěsaquin caia:

11 Nucën 'Ibu Dios, min camina camabi ñu uniocën. Mix cuëncësabi oi ca 'iacëxa, mix cuëncësabi oquin camina min cushímbi camabi ñu ënë menu 'icë 'imainun naínu 'icë ñuribi uniocën. Usa 'aish camina camabi unicama 'imainun ángelcamanribi rabitisa 'ain.

5

Nucën Papa Diosan tuíncë quirica 'imainun Carnero ñuicë bana

¹ Axa anu tsócë Nucën Papa Dios an aín męcën męcuenën tuíncë cana quirica taráncë isan. Iscëx ca aín namënu cuënëocë 'ianan aín caxunuribi cuënëocë 'iaxa. A quirica aín namë istisama 'itánun upí oquin tacáshcacë 'aish ca anúan tacáshcacë ñu męcën achúshi 'imainun rabë 'iaxa. ² A isanan cana achúshi ángel cushiira axa ésaí qui munuma banaia isan:

—¿Uínra cara ax bëtsibë sënënmaira 'ixun ënë quirica anúan tacáshcacë pëóshxun bacati 'ic?

³ Quicëbëbi ca an pëóshti 'aíma 'iaxa. Naínu 'icë ángelcama 'imainun menu 'icë unicama 'imainun anua bamacë unicama 'icë, anu 'icë unicama achúshinëxbi ca an a quirica bacanan isti 'aíma 'iaxa. ⁴ An bacanan uisai quicë cara quixun isti 'aíma 'imainuan an ami bësuquin a quirica ñachati unibi 'aíma 'icë isi cana ini bëunan męcúan. ⁵ Usai bëunan męcutiabi ca a caniacëcë unicama achúshinën 'ë caxa:

—Camina ini bëunan męcútima 'ain. Ca is, Judatan rëbúnquicama achúshi, 'Inúan cacë, ax Davidnën rëbúnquiribi 'icë, Jesús, ax bamáxbi baísquia 'aish camabi ñun 'ibuíra, an ca a quirica

taráncë bacaquin, anúan a tacáshcacëcama pëóshti 'icën.

⁶ Usai quicëbëtan cana anua Nucën Papa Dios 'icë, 'imainun anu axa 'itsa bëruñu rabë 'imainun rabë ñu axribia bamatimoi tsócë, 'imainun caniacëcë unicama, acama nëbëtsia nicë, carnero 'icësaribitia unin 'ucha cupí bama Cristo a isan. Ax ca unin 'ucha cupí carnero 'acësa oquin 'aquian unin anu 'á aín namicama istisabi 'aish nicë 'iaxa. 'Ën iscëx ca ax mēcën achúshi 'imainun rabë matúxcañu 'ianan mēcën achúshi 'imainun rabë bëruñu 'iaxa. Aín bëru mēcën achúshi 'imainun rabë ax ca aín Bëru Ñunshin Upí Nucën Papa Diosan camabi menu 'icë unicamanu cuanun xucë a 'icën.

⁷ Anu cuanquin ca Carnero 'icësaribitia unin 'ucha cupí bama, an axa tsócë Nucën Papa Dios aín mēcën mëqueua 'icë quirica a biaxa. ⁸ Bicëbë ca 'itsa bëruñu rabë 'imainun rabë ñu, axribia bamatimoi tsócë, acama 'imainun mēcën rabë 'imainun taë rabë 'imainun rabë 'imainun rabë caniacëcë unicamaribi, Carnero 'icësaribitia unin 'ucha cupí bama ami bësucë 'aish a rabi rantin purúanxa. A caniacëcë unicaman ca arpa cacë ñu a 'ai cuëëni cantati, a 'imainun curi 'acë manë xanpa anua sanutanun nëënti tsëpasa ñu 'icë, acama tuíanxa. A xanpanuax cuin tëxëquianxa 'irucë, ax ca aín unicaman Nucën Papa Dios rabianan ñucacë banacama a 'iaxa. ⁹ Carnero 'icësaribitia unin 'ucha cupí bama, ami bësuaax ca cantati ió cantaxa, ësai qui:

—Min camina bëtsibë sënénmaira 'ixun a quirica anúan tacáshcacë pëóshxun bacati 'ain. Mix bamax baísquia 'ixun camina nucama bëtsi bëtsi unibu, bëtsi bëtsi banan banacë,

'imainun camabi nētēnuax ucē, 'imainun bētsi bētsi 'apuñu unicama, Nucēn Papa Diosnan 'inun iēmian. ¹⁰ Iēmianan camina atu Nucēn Papa Diosbē 'apu 'inun 'imianan judíos sacerdotesa 'imiquin an Nucēn Papa Diosbē banaquin a rabiçē 'imian. Usaquinmi 'imicēx ca mibē ēnē menu 'icē unicaman 'apusa 'iti 'ain.

¹¹ A cantati cuatancēxun isquin cana anu Nucēn Papa Dios 'icē a 'imainun anua 'itsa bēruñu ñu, axribia bamatimoi tsócē acama 'icē, 'imainun anua caniacēcē unicama 'icē, a nēbētsioratia 'aisamaira tupúntisama 'aish ángelcama munuma banaia cuan. ¹² Ēsai ca munuma banai quiaxa:

—Carnero 'icēsaribitia unin 'ucha cupí bama, ax ca bētsibē sēnēnmaira 'icēn. A unin 'acē, axa camabi unicaman 'apu 'ianan, camabi ñun 'ibu 'ianan, camabi ñu 'unáncē, 'ianan cushiira a ca camabi unicama 'imainun ángelcamanribi rabiti 'icēn. Rabianan ca — asábi ca — quixun caquin rabiquin an cacē banacama cuati 'icēn. Cuēēnquin ca axribia cuēēnun rabiti 'icēn.

¹³ Usai banaia cuanan cana Nucēn Papa Diosan unio ñucama, naínu 'icē ñucama, 'imainun menu 'icē 'imainun bacanu 'icē, anua bamacē unicama 'icē anu 'icē unicama, acamaxa munuma banai ěsai quia cuan:

Ax anu tsócē Nucēn Papa Dios, a 'imainun Carnero 'icēsaribitia unin 'ucha cupí bama, aribi ca camaxunbi cuēēnquin axribia cuēēnun rabiti 'icēn. Rabianan ca — asábi ca — quixun caquin rabiquin an cacē bana cuati 'icēn. Ax cushiira 'aísha bētsi 'apusama 'icē

ca camaxunbi xëñibua 'aínbi a rabiti 'icën.
Cuëñquin ca axribia cuëñun rabiti 'icën.

¹⁴ Usaía cantaia ca 'itsa bëruñu rabé 'imainun rabé ñu, axribia bamatimoi tsócë, acaman —usai ca 'iti 'icë —quixun caxa. Cacëbë rantin purúnquin ca a caniacëcë unicamanribi axa bamatimoi tsócë a rabiäxa.

6

Mëcën achúshi 'imainun rabé anúan quirica tacáshcacë ñucama ñuicë bana

¹ Usaquin istancëxun cana Carnero 'icësaribitia unin 'ucha cupí bama, an anúan quirica tacáshcacë mëcën achúshi 'imainun rabé ñu a achúshi pëóshia isan. Pëóshcëbëtan cana 'itsa bëruñu rabé 'imainun rabé ñu, axribia bamatimoi tsócë, acama achúshinëxa caná banacësari munuma banai —ca chiquiti ut —quia cuan. ² Quicëbëtan isquin cana achúshi caballo uxua chiquitia isan. Axa a caballonu tsócë unin ca canti achúshi tuíanxa. Tuíanx uquin Nucën Papa Diosan 'ináncëxun biquin, 'apúan mañucë mañuti mañutancëx ca axa ami nishcë unicama ñusmoi abë 'acanani cuanxa.

³ Usai 'icëbëtan ca Carnero 'icësaribitia unin 'ucha cupí bama, an anúan quirica tacáshcacë ñu itsi pëóshaxa. Pëóshcëbëtan cana 'itsa bëruñu rabé 'imainun rabé ñu, axribia bamatimoi tsócë, acama itsíxa —ca chiquiti ut —quia cuatëcëan. ⁴ Quicëbë ca bëtsi caballo, ushían chëxëira, anuax chiquíäxa. Axa a caballonu tsócë uni an ca bëtsibë bëtsibë 'acánani cëñuanánun unicama 'iminuan, Nucën Papa Diosan 'ináncëxun, aín manë masínbu biäxa.

⁵ Usai 'icëbëtan ca Carnero 'icësaribitia unin 'ucha cupí bama, an anúan quirica tacáshcacë ñu itsi pëóshaxa. Pëóshcëbëtan cana 'itsa bëruñu rabé

'imainun rabě ñu, axribia bamatimoi tsócë, acama itsíxa —ca chiquiti ut —quia cuatëcëan. Cuaquin isquin cana caballo tunan chiquitia isan. 'Ën iscëxun ca anu tsócë unin, piti ñua 'itsairama 'ain, anun ñu 'ië tupúnti tuíanxa. ⁶ Isquin cana 'itsa bëruñu rabě 'imainun rabě ñu, axribia bamatimoi tsócë, acama nëbëtsinuaxa banaia cuan, piti ñu cupíira 'aían ëesai quia:

—Achúshi nëtën ñu mëetancëxun bicë curíquinën camina achúshi kiloishi trigo biti 'ain. A biquinma camina rabě 'imainun achúshi kilo cebada biti 'ain. Usa 'ainbi ca i bimin xëni 'imainun vinoribi ain cupi usabi 'iti 'icën.

⁷ Usai 'icëbëtan ca Carnero 'icësaribitia unin 'ucha cupí bama, an anúan quirica tacáshcacë ñu itsi pëóshaxa. Pëóshcëbëtan cana 'itsa bëruñu rabě 'imainun rabě ñu, axribia bamatimoi tsócë, acama itsíxa —ca chiquiti ut —quia cuatëcëan. ⁸ Cuaquin isquin cana bëtsi caballo, curua, chiquitia isan. Axa anu tsócë uni aín anëx ca Bamati cacë 'iaxa. An Bamati cacë uni a nuibiancë, a unix ca Anua Uni Bamacë 'Iti caquin anëcë a 'iaxa. A uni rabě ca, ënë menu 'icë unicama 'aisamaira 'aísha nëbëtsi, rabě 'imainun rabě oquin tëacësa 'icëbia amo 'icë achúshi cëñunun Nucën Papa Diosan 'imiaxa. Usauin 'imicëxun ca a uni rabëtan 'acananía 'aisamaira uni bamanun 'imianan 'acëñuma 'aísha 'aisamaira uni bamanun 'imianan 'insinan 'aisamaira uni bamanun 'imianan axa piánancë ñuinacan picéxa 'aisamaira uni bamanun 'imiaxa.

⁹ Usai 'icëbëtan ca Carnero 'icësaribitia unin 'ucha cupí bama, an anúan quirica tacáshcacë ñu itsiribi pëóshaxa. Pëóshcëbëtan cana Nucën Papa Diosan

bana cuanan, a banax ca asérabi 'icë quiax quicë cupí unin 'acéxa bama unicaman ñunshin, anuxun ñuina xaroti bucúncë maxax, a têmúcüa isan. ¹⁰ A ñunshinax ca munuma banai quiaxa:

—Nucën 'Ibu Dios, upíira upí 'aish 'uchañumaira 'ixun mix quicësabi oquin 'acë 'icë, ¿uínsarainra caramina menu 'icë unicama, an nu 'a, a cupiti 'ain?

¹¹ Usai quia Nucën Papa Diosan 'ináncëxun ca acama achúshi achúshinën chupa uxua biaxa. 'Ináncëxuan bicëbëa ësoquin atu cai banaia cana cuan:

—Mitsu 'acësaribi oquin axa Cristomi catamëcë raíri uniribi, unin 'aquin sënëontamainun, camina caínpainti 'ain.

¹² Usai 'icëbëtan ca Carnero 'icësaribitia unin 'ucha cupí bama, an anun quirica tacáshcacë ñu itsiribi pëóshaxa. Pëóshcëbë ca mecama shaíquiaxa. Usai 'icëbë ca bari bëánquiaxa, chupa tunánsa 'inun. 'Imainun ca 'uxë imi iscësa 'iaxa. ¹³ Usaía 'imainun ca suñúanëan bécacëxa higos bimi paxa rëucucësari 'ispa rëucüaxa. ¹⁴ Quirica taráncësa 'inun taramëti ca naicamë'ëo nëtëaxa. 'Imainun ca aín bashicama 'imainun nasícama anua 'icënuax tacúaxa. ¹⁵ Usai 'icëbë ca axa Nucën Papa Diosmi sináncëma unicama, 'apucama 'imainun uni cushibubë ñuñu unicama, 'imainun capitáncama, 'imainun uni chacama, 'imainun an uni itsi ñu mëëxuncë unicama, 'imainun an uni itsi ñu mëëxuncëma unicama, a camáxbi racuëti matá me shimú 'icë quinicamanu 'ianan aín bashinu 'icë xaxu chacama nëbétsi unéaxa. ¹⁶⁻¹⁷ Unëquin ca aín bashi 'imainun xaxu chacama caxa:

—A nētē anúan axa anu tsóti upíira upí, anu 'Apuira tsóti, anu tsócē Nucēn Papa Dios a 'imainun Carnero 'icēsaribitia unin 'ucha cupí bama, an axa ami sináncēma unicamami nishquin castícanxi nētē ca uaxa. Usa 'ain ca unicamax uíxbi iétima 'icēn. Usa 'ain ca nunu rurucubut, 'Apuira an nu isnúnma ca rurucubúquin nu unput. Carnero 'icēsaribitia unin 'ucha cupí bama, axa nun 'ucha cupí numi nishcē, an nu castícanxunma 'anun ca nu unēt.

7

'Ttsaira judíos unicamax Nucēn Papa Diosnan 'aish 'unántiocē 'iá bana

¹ Usaquin istancēxun cana rabē 'imainun rabē ángel isan. Achúshinēx ca aucüaxa bari urucē anu nicē 'iáxa. Bětsix ca ami bari cuabúcē anu nicē 'iáxa. Bětsíxa baca rēbumi 'imainun ca bětsix baca tsipúmi 'iáxa. A ángelcaman ca suñun me bēcanan parún papa bēcaisama oquin bēaranan iribi bēcaisama oquin bēaraxa. ² Usaquin bēaranan mecamacēñun anu 'icē ñucama, 'imainun parún papacēñun anu 'icē ñucamaribi 'atimonun ca Nucēn Papa Diosan a ángelcama aín cushi 'inánxa. Acama istancēxun cana bětsi ángel aucüaxa bari urucē anuax aia isan. An ca uquin axa bamatimoi tsócē, Nucēn Papa Diosan unicama, anun Cristonēn anē 'imainun Nucēn Papa Diosan anē aín bēmánanu cuēñoti ñu bēaxa. Usa 'ixun ca a ángelnēn munuma cuēncēni banaquin rabē 'imainun rabē ángelcama a caxa: ³ —Nun an Nucēn Papa Dios quicēsabi oquin 'acē unicama 'unánti oquin atun bēmánancama cuēñocēma pan

'ain camina mecama 'imainun parúnpapacama 'imainun icamaribi 'atimotima 'ain.

⁴ Catancëxun ca axa Nucën Papa Diosmi catamëcë unicama 'unánti oquin cuënëoxa, uiti cara cuënëocë 'icë quixun 'ën cuanun ca a ángel ësai quiaxa:

—A 'unánti oquin cuënëocë unicamax ca 'aisamaira, ciento cuarenta y cuatro mil (144,000) uni 'icën, atux ca Israelnën mëcën rabë 'imainun rabë bëchicëcaman rëbúnqui 'icën. ⁵ Doce mil ax ca Judatan rëbúnqui 'icën. 'Imainun ca doce milribi Rubénën rëbúnqui 'icën. 'Imainun ca doce milribi Gadnën rëbúnqui 'icën. ⁶ 'Imainun ca doce mil Asernën rëbúnqui 'icën. 'Imainun ca doce milribi Neftalínën rëbúnqui 'icën. 'Imainun ca doce milribi Manasésnën rëbúnqui 'icën. ⁷ 'Imainun ca doce milribi Simeonën rëbúnqui 'icën. 'Imainun ca doce milribi Levitan rëbúnqui 'icën. 'Imainun ca doce milribi Isacarnën rëbúnqui 'icën. ⁸ 'Imainun ca doce milribi Zabulonën rëbúnqui 'icën. 'Imainun ca doce milribi Josénën rëbúnqui 'icën. 'Imainun ca doce milribi Benjaminën rëbúnqui 'icën.

Usai ca 'ën cuanun quiaxa.

'Aisamaira unían chupa uxua pañucë

⁹ Usaquin cuatancëxun cana unin tupúntisama, 'aisamaira uni isan. Acamax ca camabi menuax ucë 'aish bëtsi bëtsi unibu 'iaxa. Usa 'aish ca bëtsi bëtsi banan bananan anua Nucën Papa Dios, ax 'Apuira 'icë, a 'imainun Carnero 'icësaribitia unin 'ucha cupí bama, aín bëmánon sëtécë 'iaxa. A camáxbi ca aín chupa uxua 'ianan xëbin pëchisa ñu pëchi tuíncë 'iaxa. ¹⁰ Usa 'aish ca camáxbi munuma banai quiaxa:

Anu 'Apuira tsóti, axa anu tsócë Nucën Papa Dios,
 an ca Carnero 'icësaribitia unin 'ucha cupí
 bama, a cupí nun 'uchacama tērénquin
 xēnibua 'aínbi aīnan 'inun nu iēmiaxa.

11 A unīcamaxa quicēbē ca camabi ángelcaman,
 anu 'Apuira tsóti anua Nucën Papa Dios 'icē,
 'imainun mēcēn rabē 'imainun taē rabē 'imainun
 rabē 'imainun rabē caniacēcē unīcama, 'imainun
 axa 'itsaira bēruñu rabē 'imainun rabē ñu,
 axribia bamatimoi tsócē, acama nēbētsioraxa.
 Nēbētsioraquin ca anua ax 'icē anuax rantin
 puruni, meu bēsuquin, Nucën Papa Dios rabiāxa.

12 Rabiquin ca caxa:

Ēsai ca 'iti 'icēn. Mix cuēēnun ca camabi unīcama
 'imainun ángelcamanribi mi rabiti 'icēn.
 Camabi unīcaman 'Apu 'ianan, camabi ñu
 'unáncē 'icē cananuna —asábi ca —quiquin
 mi rabin. Min cushix ca chaira 'icēn. Mixmi
 cēñútimoī usabi 'ia cananuna xēnibua 'aínbi
 mi rabiti 'ain. Usaquin cananuna 'ati 'ain.

13 Nucën Papa Dios rabičēbētan ca aín anu tsótinu
 tsócē caniacēcē unī achúshinēn 'ē ñucáxa:

—¿An chupa uxua pañucē unīcama ēnēx cara ui
 'ic? ¿Uinuax cara uax?

14 Cacēxun cana can:

—'Ēn cana 'unanīman. Min camina 'unanīn.

Cacēxun ca 'ē caxa:

—'Ēnē unīcaman ca ami sináncē cupí 'aisamaira
 tēmēraquinbi Nucën Papa Diosmi catamēti ēncēma
 'icēn. Atux ca Carnero 'icësaribitia unin 'ucha cupí
 aín imi 'apati bama, ami catamēti aín 'uchacama
 tērēncē 'aish aín nuitu upí 'aish chucacēsa 'icēn, aín
 chupa uxuira axa chuañumasa 'inun. 15 Usa 'aish
 ca anua Nucën Papa Dios 'icē anubi 'icēn. Anuxun

ca nētēnbi, imēbi rabiquin, ax cuēēncēsabi oquin a ñu 'axunia. Usoia ca Nucēn Papa Dios ax 'Apuira 'aish cushi 'ixun, acama ēnquinma bērúanti 'icēn. 16-17 Carnero 'icēsaribitia unin 'ucha cupí bama, ax anua Nucēn Papa Dios 'icē anu 'ixun ca acamaxa nētētimoí upitax tsónun bērúanti 'icēn. An 'aracacē ñuina aín 'ibun upí oquin 'unpax 'amianan bērúancēsaribi oquin ca an aín unicama bērúanti 'icēn. An ca acama chuámarua tani cuēēnun 'imiti 'icēn. 'Imainun ca Nucēn Papa Diosanribi atúxa iní masá nuitutia nētēmiti 'icēn. Nētēmianan ca atúxa bēunan mēscutiabi aín bēun tērēnti 'icēn. Usa 'ain ca anu 'icē aín unicamax tēmēratēcēnima, 'ianan 'acēñuma 'itēcēnima, 'ianan shimatēcēnima, 'ianan bari cushin xarotēcēncēma 'ianan añu 'itsísbi tantēcēntima 'icēn.

8

¹ Usai a caniacēcē uni quicēbētan cana Carnero 'icēsaribitia unin 'ucha cupí bama, an anun quirica tacáshcacē itsi, ashiquin pēóshia isan. Pēóshcēbē ca banai sharatima nētēishiāxa, media hora 'itámainun.

Mēcēn achúshi 'imainun achúshi anun quirica tacáshcacē ñu pēóshcēbētan ashiquin pēóshcēncēbētan Juanēn ñu isa

² Usaía 'icēbētan cana mēcēn achúshi 'imainun rabē ángel Nucēn Papa Dios bēmánon nicē isan. Iscēxun ca Nucēn Papa Diosan 'ināncēxun, a ángelcama achúshi achúshinēn manē banañu biāxa. ³ Usa 'ain ca bētsi ángelribi, aín curi xanpa tuíanx uax, anua Nucēn Papa Dios 'icē a bēmánon 'icē anuxun sanutanun tsēpasa ñu nēēnti, curi 'acēribi, a rapasu niracēāxa. Usai 'ia

ca aín unicaman a rabianan ñucácë banacamabëa aín cuin tēxéquianx 'irutanuan nēēnun Nucēn Papa Diosan 'itsaira tsēpasa ñu a ángel 'inánxa. ⁴ Angelnēan tuíncë xanpa anuax ca sanu cuínbë, aín unicaman a rabianan ñucácë bana, ax anu Nucēn Papa Dios 'icë anu cuaruaxa. ⁵ Usai 'icëbētan ca ángelnēn anuxun sanutanun tsēpasa ñu nēēnti, anua tisu rēquirucë biquin, a xanpanu 'aruquin buácatancēxun menu niaxa. Nicëbëa caná mēriti banacëbë ca bētsi ñuribi sharámainun mecama shaíquiaxa.

Manë banañucama

⁶ Usai 'icëbētan ca a ángelcama mēcēn achúshi 'imainun rabë, an aín manë banañu banonuxun mēníoxa.

⁷ Achúshi ángelnēn pain ca aín manë banañu banoxa. Banocëbë ca 'uí 'aíshbi matsiira 'aish iru, a 'imainun tsi rēquirucë, acamabë imi mēscúcë, acamax meu nicëx rēucüaxa. Rēucucëbë ca 'aisamaira 'aíshbi mecama nēbētsi, rabë 'imainun achúshi oquin tēacësa 'aíshbi amo 'icë achúshi nēēmēti nētéaxa. Icama 'imainun basi paxacamariibi nēbētsi, rabë 'imainun achúshi oquin tēacësa 'aíshbi, amo 'icë achúshi ca nēēmëaxa.

⁸ Usai 'icëbētan ca bētsi ángelnēnriibi aín manë banañu banoxa. Usocëbë ca achúshi ñu chaira aín bashi nēēmécësa 'icë nicëxa parúnpapanu nipacëcëbë parúnpapa chaira 'aíshbi nēbētsi, rabë 'imainun achúshi oquin tēacësa 'aíshbi amo 'icë achúshi imisa 'iaxa. ⁹ Usai 'icëbë ca anu 'icë ñuinacama 'imainun anu 'icë manë nunticamaxriibi, 'itsa 'aíshbi nēbētsi, rabë 'imainun achúshi oquin tēacësa 'aíshbi amo 'icë achúshi cēñuti nētéaxa.

¹⁰ Usai 'icëbëtan ca bëtsi ángelnënribi aín manë banañu banoxa. Banocëbë ca 'ispa chaira, bimicëxa taban rëquirucësa 'aish naínuax rëquícuaiánx nipacëaxa. Usari 'i ca bacacamabëa xëxácama 'itsa 'aíshbi nëbëtsi, rabë 'imainun achúshi oquin tëacësa 'ain, amo 'icë achúshinu nipacëaxa. ¹¹ A 'ispax ca Mucaira caquin anëcë 'iaxa. Anu a 'ispa nipacëcë bacacamabë ca xëxácamaribi mucaxa. Usai 'ia mucacë cupi ca 'aisamaira uni bamaxa.

¹² Usai 'icëbëtan ca bëtsi ángelnënribi aín manë banañu banoxa. Banocëbë ca bari, 'uxë 'imainun 'ispacamaribi 'itsa 'aíshbi nëbëtsi rabë 'imainun achúshi oquin tëacësa 'aíshbi amo 'icë achúshi bënamëti pëquicëma 'icën. Usa 'ain ca nëtë 'imainun imëribi nëbëtsi rabë 'imainun achúshi oquin tëacësa 'aíshbi amo 'icë achúshi bari, 'uxë, 'ispacaman pëcacëma 'iaxa.

¹³ Usacëbëtan istëcënquin cana ángel naínuax nuania isan. Nuania, munuma banai ësai quia cana cuan:

—Manë banañu rabë 'imainun rabë banocë 'aínbi ca rabë 'imainun achúshi ángelnënribia banocëbëtan, axa menu bucucë unicaman masócë 'ixun 'aisamaira paë tanti 'icën. Achúshi banocëbë tëmëranan ca bëtsi banocëbëribi tëmëranan bëtsiribia banocëbë usaribiti tëmëratëcënti 'icën.

9

¹ Usai 'icëbëtan ca bëtsi ángelnënribi aín manë banañu banoxa. Banocëbëtan cana naínuaxa 'ispa achúshi menu nipacëcë isan. Nucën Papa Diosan 'inácëxun ca anun quini chaira 'aish nëmínra xëocati ñu bixun tuíanxa. ² A tuíncë ñu anun ca quini chaira 'aish nëmínra a xëocaxa. Xëocacëx ca

anuax tsin cuin chiquíaxa, manë tsi rëquirucë aín cuin chiquícësaribi 'inun. Chiquíquin a cuinan mapucëx ca bari bëánquicësa 'iaxa. ³ A tsin cuínuax ca 'aisamaira chanpusaribi ñu chiquíaxa, mecananu cuanux. Nucën Papa Diosan 'imicëx ca a chanpucaman paëx, nibantan paësaribi 'iaxa. ⁴ Tsin cuínuax chiquitia ca Nucën Papa Diosan a chanpucama caxa: Menu 'icë basi, imaxu, chucu, ro, i acama camina 'atimotima 'ain. A 'aquinma camina, ax ca 'ënan 'icë quixun 'unánun aín bëmánanu 'ën anë 'aquin 'unántiocëma uni acama cuni 'atimoti 'ain. ⁵ Mëcën achúshi 'uxëan paë tanun 'aquinbi camina a unicama bamamítima 'ain. Usoquian cacëxun 'acëx ca aín paëx nibantan uni 'acëxuan paëocësa usaribi 'iaxa. ⁶ Usaía 'imainun ca a 'acë unicamax axbi bamatisa taníbi bamatima 'icën. Asérabi cana bamatisa tani quibi ca 'aisamaira oquin paë taníbi bamatima 'icën.

⁷ A chanpucamax ca anúan 'acánani suntáru cuancë caballo usaribi 'iaxa. Aín maxcánu ca curi mañuti 'acësa 'iaxa. 'Imainun ca aín bëmánan unin bëmánansa 'iaxa. ⁸ Aín bux ca xanun busa 'iaxa, aín xëtax ca 'inúanën xëtasa 'iaxa. ⁹ Aín namicamax ca manë chupan rabumëcësa 'iaxa. 'Ianan ca aín pëchi banamiáxa. Nuánquianquin ca 'aisamaira autua an niquincë caballonën 'acánani cuanquin buancëxa banacësaribi oquin aín pëchi banamiáxa. ¹⁰ A chanpucaman tispin ca nibanta inasaribi 'iaxa. Ax ca anúan mëcën achúshi 'uxën uni paë tanmiti 'iaxa. ¹¹ A chanpucaman 'apu ax ca quini chaira 'aish nëmínra anu 'icë ñunshíncaman cushi 'iaxa. A ñunshinan anëx ca hebreo banan cacë Abadón 'icën, griego banan cacë ca Apolión 'icën.

¹² Usaquin ca rabě 'imainun rabě ángelnĕan aín manĕ banañu banocĕbĕtan bĕtsi ángelnĕnribi aín manĕ banañu banocĕbĕtan chanpun pain 'aisamaira oquin unicaman paĕ tanmiaxa. Usaquin 'acĕbĕtanbi ca rabě ángelnĕn aín manĕ banañu unicama paĕ tanun banocĕma pan 'icĕn.

¹³ Banoíma 'ixun ca a rabě ángel achúshinĕn aín manĕ banañu banoxa. Banocĕbĕtan cana anua Nucĕn Papa Dios 'icĕ a bĕmánon 'icĕ anuxun sanutanun tsĕpasa ñu nĕĕnti, curi 'acĕ, aín cuĕbícamanu i, vaca matúxcasa 'itánun 'acĕ, rabě 'imainun rabě, anuaxa banaia cuan. ¹⁴ Banaquin an bĕrí manĕ banañu banocĕ ángel a caía, ĕsai quia cana cuan:

—Camina Eufrates cacĕ baca rapasunuxuan nĕacĕ rabě 'imainun rabě ángel a tubuxun ĕnti 'ain.

¹⁵ A rabě 'imainun rabě ángelcama Eufrates baca rapasunuxuan nĕacĕ, ax ca anúan camabi unicama rabě 'imainun achúshi oquin tĕacĕsa 'aíshbi amo 'icĕ achúshi acama 'ati nĕtĕ utámainun nĕacĕ 'iaxa. Usa 'ain ca anuxun sanutanun tsĕpasa ñu nĕĕnti anuaxa banaia a cuaxun, manĕ banañu tuíncĕ ángel an nĕacĕ ángelcama tubuxun ĕanxa. Usaquin ca a baritia, a 'uxĕ, a nĕtĕ, a horabi ca unia 'anun ĕncĕ 'iti 'icĕ quixuan Nucĕn Papa Diosan mĕníosabi oquin 'axa. ¹⁶ A rabě 'imainun rabě ángelcama aín suntárucamax ca 'aisamaira caballonu tsócĕ 'iaxa. Acamax ca 'aisamaira 'aish doscientos millones 'icĕ quiáxa quia cana cuan.

¹⁷ 'Ēn iscĕx ca a caballocama ĕsa 'iaxa: anu tsócĕ suntárucaman manĕ chupa atun shicánu 'icĕ ax ca tsi rĕquirucĕsa 'ianan cuman batsisa 'aíshbi tunántani 'ianan curúnsa 'iaxa. A caballocaman maxcatax ca 'inúanĕn maxcása 'iaxa. Aín cuĕbínuax ca tsi rĕquirucĕ 'imainun tsin cuin 'imainun azufre

cacē ñu nēēmēti chiquíaxa. ¹⁸ Caballonēn cuēbínuax chiquícē ñucamax chiquíquin ca unicama nēbētsi, rabē 'imainun achúshi oquin tēacēsa 'aíshbi amo 'icē achúshi cēñuaxa. ¹⁹ A caballocaman inax ca maxcáñu 'aish runusa 'iaxa. Anun ca unicama paē tanmiquin 'atimoxa. Usai 'iquin ca caballocaman aín cuēbínuax chiquícē ñucama 'imainun aín ina runusa, anun unicama 'aisamaira oquin 'atimoquin cēñuaxa.

²⁰ 'Aisamaira oquin 'atimocēxbia bamacēma unicumax ca sinanaquin, atun ñu 'aisama 'acēcama ēncēma 'iaxa. Ñunshin 'atimacama rabianan ca unin 'acē ñu, curi 'acē 'imainun uxua manē 'acē 'imainun panshían manē 'acē 'imainun maxax 'acē 'imainun i 'acē, a ñucaman isíma 'ianan cuatíma 'ianan nitsíamabi, a rabiquin an 'acēsabi oquin ñu 'atima 'ati ēnquinma 'axa. ²¹ Uni 'ati, 'imainun ñu xēax ñubē 'iti, 'imainun aín xanuma 'aínbi xanu itsibē 'iti, 'imainun aín bēnēma 'aínbi uni itsibē 'iti, 'imainun ñu mēcamati, acama sinanaquin ēnquinma usabi oquin 'axa.

10

Quiricaratsuñu ángel 'ia

¹ Bētsi ángel cushiira, axribia naínuax aia cana isan. Ax ca nētē cuin mēu nicēsa 'ianan aín maxcá manámi nónbai 'imainun aín bēmánan bari pēquicēsa 'iaxa. 'Ianan ca aín quisi rabē tsi rēquiruia iscēsa 'iaxa. ² Aín mēcēnan ca bacacē quiricaratsu tuíanxa. Usai 'iquin ca aín taē mēqueunēn parún papa amánan aín taē mēmiunēn me amáxa. ³ Usai 'itancēx ca 'inúan munuma banacēsari banaxa. Banacēbē ca mēcēn achúshi 'imainun rabē canacamē'ēoribi banaxa. ⁴ Caná

banacëbëtan a banacama cuënëoti 'ixunbi cana naínuaxa ësai banaia cuan:

—Canacaxa quicëcama camina uisai quicë cara quixun unin 'unánun cuënëotima 'ain.

⁵ Angel an aín taë itsin parúnpapa amánan aín taë itsin me amácë, an ca aín męcën męqueu 'icë manámi oxa. ⁶ Manámi oquin ca caxa:

—Axa bamatimoi tsócë, an naí, me, parúnpapa, acama 'imainun anu 'icë ñucamaribi unio Nucën Papa Dios, an cuamainun cana cain: Ax quiasabi oi ca bërí 'iti 'icën. ⁷ Bëtsi ángelnën aín manë banañu banocëbë ca an Nucën Papa Dios quicë bana uni ñuixuncë unicamaxa, usai ca 'iti 'icë quiásabi oi 'iti 'icën. A bana uisai quicë cara quixun unin 'unánma 'aínbi ca a bana quicësabi oi 'iti 'icën, manë banañu banocëbë.

⁸ A ángelnëxa quicëbëtan cana naíucüax banaia cuatëcëan, ësai qui:

—A ángel, axa parúnpapa 'imainun menuribi nixun aín męcënan bacanuxun tuíncë quiricaratsu a ca bitsi cuan.

⁹ Usaquian 'ë cacëx, ángelnu cuanquin cana — quiricaratsu camina 'ë 'inánti 'ai —quixun can. Cacëxun ca 'ë caxa:

—A cënë 'icë, ca bit. Bixun ca pit. Picëx ca min cuëbínuax bataira 'aish buna rëpasaribi 'iti 'icën. Usa 'aíshbi ca min pucu 'ucë męcüax mucaira 'iti 'icën.

¹⁰ Usaquin caquian 'ë 'ináncëxun, aín męcënuax bixun cana a quiricaratsu pian. Picëx ca 'ën cuëbínuax bataira 'aish buna rëpasa 'iaxa. Bata 'aíshbi ca 'ën 'ecëx 'ën pucunuax mucaxa. ¹¹ Usai 'icëbëtan cana ënë banaribi cuan:

—Bětsi bėtsi unibu, bėtsi bėtsi nětėnu 'ianan bėtsi bėtsi banan banacė, a unicama űiua Nucėn Papa Dios quicė bana camina unicama űuixuntėcėnti 'ain.

11

Jesucristo űuiquin an cacė ca rabė 'icė quicė bana

¹ Usai 'icėbėtan cana Nucėn Papa Diosan 'inancėxun i tsatisa biquin ěsaia quiaribi cuan:

—Tsatisa ěnė i bixun camina anun anuxun Nucėn Papa Dios rabiti xubu ain chaxcė tupúnti 'ain. Tupúanan camina anuxun űu sanutanun nėėnti, ain chaxcėribi tupúnti 'ain. Tupúanan camina an anuxun Nucėn Papa Dios rabicė unicama cara uiti 'icė quixun 'unánuxun tupúnti 'ain.

² A xubu rapasu 'icė me mėnıocė, ashi camina tupúntima 'ain. Ax ca axa Nucėn Papa Diosmi sinancėma unicamaxa anu 'inun ěncė 'iti 'icėn. A unicaman ca cuarenta y dos 'uxėcama anu a xubu 'icė ěma, Jerusalėn, a 'atimoi niti 'icėn. Usa 'ain camina a xubu rapasu 'icė me mėnıocė, a tupúntima 'ain.

³ A unicamaxa 'atimati anu ni-mainun cana an 'ė űuiquin unicama canun rabė uni xuti 'ain. A uni rabė ax ca rabė olivos cacė iisa 'imainun rabė anu lamparın nanti űusa 'icėn. An ca 'ėn xucėxun 'aisamaira nětė, mil do-scientos sesenta, a nětėcama 'ė űuiquin bana unicama űuixunti 'icėn. Atux ca masá nuitucė unían pañucėsaribi chupa pañucė 'iti 'icėn.

⁴ An 'ė űuiquin unicama cati rabė uni axa rabė olivos cacė iisa 'imainun rabė anu lamparın nanti űusa 'icė ax ca anua Nucėn 'Ibu Dios, axa camabi menu 'icė unicaman 'ibu 'icė, a bėmánon nitsıncė, a 'icėn. ⁵ Unían a 'atimoisa tancėxun ca atun ain

cuëbínua tsi rëquiruia chiquínquin cëñuia. An a 'ati-moisa tancë unix ca usaquian 'acëx bamati 'icën. ⁶ A rabëtax ca cushiñu 'icën. Usa 'ixun ca 'aĩa tanquin atúan Nucën Papa Dios quicësabi oquin bana ñuixunmainuan 'uí 'ibúaxma 'inun 'imiti 'icën. 'Aĩa tanquin ca bacanu 'icë 'unpax imi 'imiti 'icën. 'Aĩa tanquin ca bëtsi bëtsi ñu 'aquin paë tania tëmëranun unicama 'imiti 'icën. Uiti oquin cara usoquin 'aĩa tania usoquin ca 'ati 'icën.

⁷ Atúan unicama bana ñuixuncë nëtëcama inúcëbë ca piánancë ñuinasa ñu, ax quini chaira 'aish nëmínra, anuax chiquíti 'icën. Chiquítancëxun ca an unicama bana ñuixuncë rabë, ami nishi abë 'acánanquin ñusmoquin bamamiti 'icën. ⁸ Bamamicë 'aishbi maíncëma 'aish ca a ëma cha, anu Nucën 'Ibu Jesús i curúsocënu matása, Jerusalén, anu 'icë bainu racáti 'icën. A ëmax ca Sodoma 'imainun Egipto caquin anëcëribi 'icën, anu 'icë unicamaxa Sodoma 'imainun Egiptonu 'icë uníxa 'iásaribiti Nucën Papa Diosmi sináncëma 'ain. ⁹ Rabë 'imainun achúshi nëtë 'imainun nëtë itsi bari xamárutamainun anu racácë ca anu cuancë unicama, bëtsi bëtsi unibu, bëtsi bëtsi menuax ucë 'ianan bëtsi bëtsi banan banacë, acaman isquin, uni raírinëan maíntisa taniabi 'amitima 'icën. ¹⁰ A rabëtan Nucën Papa Diosan bana ñuixunquin atun 'uchacama sinánmicë cupí ca axa Nucën Papa Diosmi sináncëma unicama a rabë bamacë isi cuëënti 'icën. Cuëëni ca abëa nuibanancë unicamabë ñu 'inánanti 'icën.

¹¹ Rabë 'imainun achúshi nëtë 'imainun nëtë itsi bari xamárucëbë ca a rabëtax bamaxbi Nucën Papa Diosan 'imicëx uinacëtëcëni niruaxa. Nirucëbë ca an atu iscë unicama ratuti racuëira racuëaxa.

12 Racuécebētan ca a rabētan ēsaquin caía naínuax banaia cuaxa:

—Nēri ca ut.

Cacēx ca axa atumi nishcē unicaman ismainunbi nētē cuinan nēbētsiocēx naínu cuanxa. 13 Usai 'icēbē ca me 'aisamaira shaíqui axa. Shaíqui ca Jerusalén ēma nēbētsi rabē, mēcēn rabē oquin tēacēsa 'aishbi amo 'icē achúshi rurucubuaxa. Rurucubucēbē ca 'aisamaira uni siete mil bamaxa. Acama bamacēbētan ca bamacēma unicaman racuéquin, Nucēn Papa Dios naínu 'icē rabi axa.

14 Usaquin ca mēcēn achúshi ángelnēn aín manē banañu banocēbētan bētsi ángelnēnribi aín manē banañu banocēbētan unicaman 'aisamaira paē tantēcēanxa. Usocēbētan ca ángel itsi an tsiánquiira aín manē banañu, unicama paē tanun banocēma pan 'ixunbi bērí banoti 'icēn.

Ashiquin manē banañu banoti

15 Usa 'ain ca a ángelnēnbi aín manē banañu banoxa. Banocēbētan cana naínuax sharati munuma banaia ēsai quia cuan:

Bērí ca Nucēn 'Ibu Dios 'imainun Cristo, Nucēn Papa Dios an uni iēminun caísa, axēshi 'Apu 'ia. Nētētimoí usabi 'inux ca 'ia.

16 Usai banacēbē ca caniacēcē unicama mēcēn rabē 'imainun taē rabē 'imainun rabē 'imainun rabē, axa anu Nucēn Papa Dios 'icē, a bēmánon tsócē, acaman rantin puruni racábuti meu bēsuquin Nucēn Papa Dios rabi axa. 17 Rabi quin ca ca xa:

Nucēn 'Ibu Dios, mín cushi ca chaira 'aish bētsi cushisama 'icēn. Camina usabi 'iá 'ianan usabi 'aish, usabi 'iti 'ain. Cushiira 'ixun camina mín cuēñcēsabi oquin 'ain. 'Ai

camina bĕrĭ mixĕshi min unicaman 'Apu 'ain. Usa 'icĕ cananuna bĕrĭ —asábi ca —quixun caquin mi rabin. ¹⁸ Axa mimi sináncĕma unicamax ca mimi xuamati nishaxa. Nishcĕ 'aínbi ca anun min uisoquin caramina atu 'ati 'ai, usoquin 'ati nĕtĕ uaxa. Anun min camabi uni bama 'aíshbia baísquicĕ isti nĕtĕ ca uaxa. An mix quicĕ bana uni ñuixuncĕ unicama, 'imainun axa min aín 'uchacama tĕrĕnun mimi catamĕcĕ 'ixun min bana cuacĕ unicama, aín cushi unicama 'imainun cushima unicamaribi, camabi isquinmi anun mibĕa 'inun biti nĕtĕ ca uaxa. 'Imainun ca anúan 'uchañu unicama anua atun ñu 'atima 'acĕ cupí camabi 'uchañu uni 'iti anu cuanti nĕtĕribi uaxa.

¹⁹ Usai 'icĕbĕ ca naínu 'icĕ anuxun Nucĕn Papa Dios rabiti xubu aín xĕcuĕ xĕoquiaxa. Xĕoquicĕbĕtan cana bunánti, anua Nucĕn Papa Diosan cuĕnĕo maxax pará rabĕ nancĕ, a isan. Iscĕbĕa munuma caná mĕriti banacĕbĕ ca bĕtsi ñuribi sharámainun mecama shaiquiaxa. 'Imainun ca 'uí 'aíshbi matsi-ira 'aish iru ax rĕucubuaxa.

12

Xanu 'imainun pianancĕ ñuina chaira capĕsa 'aíshbi ushíainra ñui quicĕ bana

¹ Usai 'icĕbĕtan cana achúshi ñu naínu 'icĕ isan, ax ca xanu 'iaxa. Xanu 'aíshbi bari mĕu nicĕsa 'ianan ca aín taĕ shimú 'uxĕ 'iaxa. Aín maxcánu ca mĕcĕn rabĕ 'imainun rabĕ 'ispa mañutiocĕ 'iaxa. ² Tuñu 'aish ca a xanu bacĕnux paĕ tani bĕnĕti cuĕncĕanxa. ³ A istancĕxun cana bĕtsi ñuribi naínua isan, ax ca pianancĕ

ñuina chaira, maxë capësa 'iaxa. Aín maxcá ca mēcēn achúshi 'imainun rabē 'iaxa. Usa 'aish ca aín maxcá achúshi achúshinu mañuti 'iaxa. Aín matúxcacama ca mēcēn rabē 'iaxa. ⁴ Aín ina chaira anun ca maēncēsoquin 'ispacama nēbētsi, rabē 'imainun achúshi oquin tēacēsa 'aíshbi amo 'icē achúshi menua nipacēnun rēupaxa. Usoquin 'ispa rēupatancēx ca bacēnia aín tuá 'enux, tuñu xanu bēmánon niracēaxa. ⁵ Niracēxuan cañmainun ca a xanu bēbu tuá bacēanxa, ax canitancēx cushi 'ixun ca camabi menu 'icē unían aín bana cuanun 'imiti 'icēn. Usa 'ain ca aín tita bacēncē 'icē, anua ax 'icē anu abē 'Apu 'inun Nucēn Papa Diosan buánxa. ⁶ Bacētancēx ca a xanu anu uni 'icēma menu cuanxa, anua ax 'iti Nucēn Papa Diosan mēnío anu. Mil doscientos sesenta nētēn 'i anu 'ia ca an mēníosabi oquin Nucēn Papa Diosan anúan ax upitax tsónun piti 'inánti 'icēn.

⁷ Usaía 'ian ca Nucēn Papa Diosan nētēnuax, ángelcaman cushi, Miguel, a 'imainun aín ángelcamax, pianancē ñuina chaira maxë capësa a 'imainun aín ángelcamabē 'acananxa. ⁸ 'Acananquin ca Miguel 'imainun aín ángelcaman, pianancē ñuina chaira maxë capēsacēñun aín ángelcama ñusmoxa. Ñusmocēbē ca Nucēn Papa Diosan nētēnu anua atux 'iti 'aíma 'iaxa. ⁹ Anua atux 'iti 'aíma 'ain ca pianancē ñuina chaira maxë capësa a aín ángelcamacēñunbi Nucēn Papa Diosan chiquínxun menu niaxa. A capësa ñuina ax ca an bēráma Nucēn Papa Diosan uniotabatia uni paran 'aish ñunshin 'atimanēn 'apu, Satanás, an camabi menu 'icē unicama paráncē a 'icēn.

¹⁰ Usaía 'icēbētan cana Nucēn Papa Diosan nētēnuaxa ësai munuma banaia cuan:

—An ami catamēcē unicama, nucēn xucēantu, 'atimaquin ñuiquin nētēquinma nētēnbi 'imēbi Nucēn Papa Dios manóncē, ax ca ěnua chiquíncē 'icēn. Usa 'ain ca bērí an aín cushínbi ainan 'inun uni iēmícē, Nucēn Papa Dios, ainshi asérabi aín 'Apu 'ixun, aín unicama bērúanan Cristo atun 'Ibu 'inun 'imiaxa. ¹¹ Aín unicama, nucēn xucēantu, ax ca Carnero 'icēsaribitia unin 'ucha cupí bama, ami catamēcē cupí atun 'ucha tērēncē 'ianan aín bana ěnquinma sináncē 'aish, ñunshin 'atimanēn 'apúan 'atima ñu 'amicēma 'iaxa. Atun ca axa ami nishcē unin bētsi bētsi ocēx bamatisa 'ixunbi Nucēn Papa Diosmi sinánti ěncēma 'icēn. ¹² Ñunshin 'atimanēn 'apu a Nucēn Papa Diosan aín nētēnua chiquíncē 'ain, camina a nētēnu 'icēcama, mitsux cuēēnti 'ain. Mitsu usaquin canan cana axa menu 'icēcama 'imainun axa parúnpapanu 'icēcama ěsaquin cain: Nucēn Papa Diosan aín nētēnua chiquíncē 'aish ca ñunshin 'atimanēn 'apu 'aisamairai nishaxa, anun an ñu 'ati nētē ca 'itsama 'icē quixun 'unani. Nishquian ñu 'acēbētan camina 'aisamaira masá nuituquin tēmērati 'ain.

¹³ Usaía naínuax banaia 'ěn cuacēbētan ca pianancē ñuina chaira maxē capēsa an —naínua chiquínxun ca 'ě menu niaxa —quixun 'unánquin, xanu axa bēbu tuá bacēncē, a 'atimonuxun nuiaxa. ¹⁴ Nuicēxbi ca a xanux Nucēn Papa Diosan 'imicēx, tētēcāmē'ěon pēchisa rabē 'aish aín pēchi chaira 'iaxa. Anun anu uni 'icēma me, anu a ñuina chaira capēsa ax cuantima, anu nuánti cupí ca usaquin Nucēn Papa Diosan 'imiaxa, anuxun an mēñosabi oquin rabē 'imainun achúshi baritia 'imainun mēcēn achúshi 'imainun achúshi 'uxēn piti 'inánuxun. ¹⁵ Ñuina chaira capēsa an ca a xanua

bacan buántanun quixun aín cuëbitan 'unpax chaira, a caxuxun xucaxa. ¹⁶ Usocëbë ca me amo rabë tuqui baquicëbë, a ñuinacan xucacë 'unpax me 'ucë mëu atsini nëtëaxa. Usai 'iá 'unpax me 'ucë mëu atsincëbëtan ca a xanu bacan buáncëma 'icën. ¹⁷⁻¹⁸ Usai 'ia isi ca ñuina chaira capësa ax 'aisamairai xumati xanumi nishaxa. Nishi ca a xanun rëbúnqui raíri, an Nucën Papa Diosan bana quicësabi oquin 'acë 'ianan an Jesucristomi sinánti ëncëma, a unicamabë 'acanani cuanxa.

13

Ñuinacan'ëo rabë ñui quicë bana

¹ Usai 'icëbëtan cana parún papa masinu nixun ñuinacan'ëo parún papanuax uax 'iruia isan. A ñuinacan'ëo ax ca aín matúxcane mëcën rabë 'imainun aín matúxcanu 'icë mañutiribi mëcën rabë 'iaxa. Usa 'aish ca aín maxcataxribi mëcën achúshi 'imainun rabë 'imainun, aín maxcácamanuribi Nucën Papa Dios 'atimaquin ñui quicë bana cuëneocë 'iaxa. ² A parún papanuax uax 'irucë ñuinacan'ëox ca parú 'inúansa 'ianan aín taë xaëon taësa 'ianan aín cuëbitax 'inúan cuëbisa 'iaxa. A parún papanuax uax 'irucë ñuinacan'ëo ca capësa ñuinacan aín cushi 'inánan, aín bana cuacësaribi oquin aín bana cuanan unicaman an sinánmicësa oquin 'anun 'imiaxa. ³ Ën iscëx ca a parún papanuax uax 'irucë ñuinacan'ëo aín maxcá achúshi, unin motisama oquin tëacësa 'aishbi mooxa. Mocëbë ratúquin ca camabi menu 'icë unin –cushiira ca ax 'icë –quixun sinánxa. Usáquin sinánquin ca aín bana cuaxa. ⁴ Parún papanuax uax 'irucë ñuinacan'ëo a, aín cushi 'ináncë cupí, ca capësa ñuina chaira a camabi menu 'icë unicaman

rabiaxa. Rabianan ca parúnpapanuax uax 'irucē ñuinacan'ëoribi rabi —asaribi ñu ca 'aíma 'icē — quianan ca —axa abē 'acantanti ca 'aíma 'icē — quiaxa.

⁵ Usai quicēbētan ca parúnpapanuax uax 'irucē ñuinacan'ëo, ax a cērúai ami 'atimati bananun Nucēn Papa Diosan éanxa. Usaquin ca cuarenta y dos 'uxēan unicaman aín bana cuanun éanxa.

⁶ Usaquian encēxun ca aín cuēbitan Nucēn Papa Dios 'imainun anua ax 'icē 'atimaquin ñui bananan, aín nētēnu abē 'icē aín unicamaribi 'atimati banaquin ñuiaxa. ⁷ Usaquian encēxun ca camabi menu 'icē unicama, axa Nucēn Papa Diosmi catamēcē, abē 'acananquin ñusmoxa. Ñusmoxun ca camabi menu 'icē unicama, bētsi bētsi unibu, bētsi bētsi banan banacēcama, aín bana cuanun 'imiaxa. ⁸ Enē menu bucucē, ui unicamax cara me uniotabacē 'ain, Carnero 'icēsaribitia unin 'ucha cupí bama, aín quiricanu aín anē cuēñeoma 'icē, a unicaman ca axa parúnpapanuax uax 'irucē ñuinacan'ëo aín bana cuanan rabiaxa.

⁹ Uicaman cara upí oquin 'unántisa tania an ca aín pabitan enē bana cuaquin aín nuitunēnbi sinánquin cuati 'icēn, éesai quicē: ¹⁰ Uicaman cara uni itsi sipuanun 'inania, acamaxribi ca sipuacē 'iti 'icēn. An uni itsi manē xētocēn 'acē uni, a ca bētsi unínribi usaribi oquin 'ati 'icēn. Usa 'aínbi ca axa Nucēn Papa Diosmi catamēcē unicaman uisai cara ñu 'icēbētanbi Nucēn Papa Diosmi sinánti éntima 'icēn.

¹¹ Bētsi ñuinacan'ëoribi çana me mēucüaxa aia isan. Aín matúxca rabētax ca carneronēn matúxcasaribi 'iaxa. Ax ca capēsa ñuina chaira ax banacēsaribi banaxa. ¹² A ñuinacan'ëo me

mëucüax ucë, aín cushi ca parúnpapanuax uax 'irucë ñuinacan'ëo abë 'aish aín cushisaribi 'iäxa. Usa 'ixun ca camabi menu 'icë unicaman parúnpapanuax uax 'irucë ñuinacan'ëo, äxa motisama oquin tëacë 'aishbi mocë, a rabinun me mëucüaxa ucë ñuinacan'ëon rabimiäxa. ¹³ Me mëucüaxa ucë ñuinacan'ëo an ca unían iscëma ñu 'anan unin 'acëma ñu 'äxa. Usaquin 'anan ca unicaman ismainunbi tsi naínua menu 'ibúmiäxa. ¹⁴ Parúnpapanuax uaxa 'irucë ñuinacan'ëon ismainun, usoquin 'anúan Nucën Papa Diosan ëncëxun ca unían iscëma ñu 'anan acëma ñuribi 'aquin, ënë menu 'icë unicama paránxa. Paránan ca a ñuinacan'ëo parúnpapanuax uaxa 'irucë äxa manë xëtocën motisama oquin tëacë 'aishbi mocë, abi tanquin a iscësaribi 'itánun 'anun uni 'amiäxa. ¹⁵ Amitancëxun ca parúnpapanuax uax 'irucë ñuinacan'ëo a tanquin 'acë ñu a banamiäxa. Banamiquin ca uicaman cara a ñu ax isa dios 'icë quixun rabicëma 'icë, acama 'anun quixun uni 'amiäxa. ¹⁶ Usaquin 'anan ca camabi uni, 'apu unicama 'imainun 'apuma unicamaribi, ñuñu unicama 'imainun ñuñuma unicamaribi, an uni ñu mëëxuncëma unicama 'imainun an uni ñu mëëxuncë unicamaribi, camabi aín mëcën mëqueu parúnpapanuax uax 'irucë ñuinacan'ëonan 'inun 'unántioquin cuënëocë 'inun 'amiäxa. 'Amianan ca aín mëcën mëqueu 'unántiocëma 'icë, aín bëmánanu 'unántioquin cuënëomiäxa. ¹⁷ 'Unántioquin cuënëocë bana ax ca parúnpapanuax uax 'irucë ñuinacan'ëo aín anë 'iäxa. Aín anë 'acëma 'ain ca aín número cuënëocë 'iäxa. Ui unicamax cara 'unántioquin cuënëocëma 'icë an ñu maruanan ñu biti ca 'áima 'iäxa. ¹⁸ An ñu 'unáncë unin ca parúnpapanuax uaxa

'irucē ñuinacan'ëo uisai quicē cara aín número 'icē quixun 'unánti 'icēn. Aín númeroñex ca, seiscientos sesenta y seis (666) 'icēn. Anēñu 'aishbia númeroñu unisaribi ca a ñuinacan'ëon número 'icēn.

14

Ciento cuarenta y cuatro mil uníxa cantati bana

¹ Usaquin istancēxun istēcēnquin cana Carnero 'icēsaribitia unin 'ucha cupí bama, a matá me Sión cacē, anua Jerusalén 'icē, anu nicē isan. 'Ēn iscēx ca abē 'aisamaira uni, ciento cuarenta y cuatro mil (144,000) unicama, axa aín bēmánanu Cristonēn anē 'imainun Nucēn Papa Diosan anēnribi cuēñöcē, a unicamax 'iaxa. ² A isanan cana naínuaxa banaia cuan. A banax ca baca xuqui cushínra banaruia cuacēsa 'ianan caná munuma banacēsaribi 'aish 'itsa unían aín arpa 'aia cuacēsaribi 'iaxa. ³ Acama ciento cuarenta y cuatro mil unicamax ca anun cantacēma, canta iotan cantaxa. A cantax ca anu Nucēn Papa Dios 'icē a bēmánon 'imainun axa bamatimoi tsócē 'itsa bēruñu rabē 'imainun rabē ñu, acama 'imainun anu 'icē caniacēcē unicama mēcēn rabē 'imainun taē rabē 'imainun rabē 'imainun rabē, acaman bēmánauncüaxa cantacē 'iaxa. Uinu 'icē unínbi ca a canta 'unántima 'icēn, unicama ciento cuarenta y cuatro mil (144,000) a Nucēn Papa Diosan ainan 'inun iémicē, acaman cuni ca a canta 'unánxa. ⁴ A unicamax ca xanubē 'uchacēma 'ianan ñu 'atima 'ati cuēñenima Carnero 'icēsaribitia unin 'ucha cupí bama ainanshi 'aish, ax quicēsabi oi 'ia. Acamax ca Nucēn Papa Diosan ainan 'inun iémicē 'ianan Carnero 'icēsaribitia unin 'ucha cupí bama, ainanribi 'inun aín 'uchacama tērēncē a

'icën. ⁵ Ënë unicamax ca aín nuitu asérabi upí 'aish cëmëi banacëma 'aish anu Nucën Papa Dios 'icë aín bëmánon 'ia.

Rabë 'imainun achúshi ángelnëxa bana

⁶ Usa 'ain cana bëtsi ángelribi isan. Camabi unin cuanun ca naínu nuani munuma banai, Cristo cupí ca unicamax xëníbuca 'aínbi Nucën Papa Diosnan 'iti 'icë quiaxa. Camabi menu 'icë unicama bëtsi bëtsi unibu, bëtsi bëtsi menu 'icë, bëtsi bëtsi banan banacë an cuanun, ⁷ ca ësai munuma bannaquin caxa:

—Anun Nucën Papa Diosan camabi uni aín ñu 'acësabi oquin, uisa cara oti 'icë usoquin 'ati nëtë ca uaxa. Usa 'ain camina ami racuëquin a rabiti 'ain. An naícama, mecama, parúnpapacama, xëxácama unio, a camina rabiti 'ain.

⁸ Usai quicëbë ca bëtsi ángelribi a caxu ai quiaxa:

—Babilonia, a ëma chaira, anu 'icë unicaman ca aín xanuma 'aínbi xanu itsin ñunshini cuëënti, 'imainun 'aisamaira ñu 'atima, an 'acësaribi oquian 'anun quixun camabi menu 'icë unicama 'unánmiaxa. A ëma 'imainun anu 'icë unicamax ca bërí cëñúaxa, ca 'aíma 'icën.

⁹ Usai 'icëbë ai ca bëtsi ángelribi munuma banai ësai quiaxa:

—Uicaman cara parúnpapanuax uax 'irucë ñuinacan'ëo 'imainun a tanquian a iscësa oquin unin 'acë ñu a rabicë cupí aín bëmánanu cuënëocë unicama, 'imainun aín bëmánanu cuënëocëma 'aish aín mecënu cuënëocë 'icë ¹⁰ a unicama ca Nucën Papa Diosan 'aisamairai ami nishquin castícantí 'icën. Acaman ca anuaxa manë tsi 'imainun azufre rëquirucë, anuxun 'aisamaira

oquin paë tanti 'icën. Nucën Papa Diosan ángelcama 'imainun Carnero 'icësaribitia unin 'ucha cupí bama, acaman ca atúxa usai 'ia isti 'icën. ¹¹ Manë tsi anuxuan atun xënibua 'aínbi paë tanti, anuax ca aín cuín nētētima tēxéquiruia. Usai ca an parúnpapanuax uax 'irucē ñuinacan'ëo, 'imainun a tanquian a iscësa oquin unin 'acē ñu a rabicē unicama, 'imainun ñuinacan'ëon anē anu cuënëocē unicaman nētétimoquin nētēnbi imēbi paë tanti 'icën. ¹² Usa 'ain ca Nucën Papa Diosan unicama, an aín bana quicësabi oquin 'anan Jesúsmi catamécē, acaman uisai cara ñu 'icēbē tēmëraquinbi asérabi ami sinánti ëntima 'icën.

¹³ Usai ángel banaia cuatancëxun cana naínuaxa ësaquin 'ë cai banaia cuan:

—Ënë bana ca cuënëot: Ax Nucën 'Ibu Jesucristomi catamécē unicamax ca bamatancëx chuámarua tani cuëënti 'icën. Naínuaxa banai quicësaribi oi ca Nucën Papa Diosan Bëru Nunshin Úpí ësai quia: Usa unicaman ca bamatancëxun tēmëratécënquin paë tantécëntima 'icën. Añu ñucama cara Jesucristonan 'ixun a 'axuanxa, acama ca Nucën Papa Diosan manuquinma sinania. Usa 'ain ca a unicama chuámarua tani cuëënti 'icën.

Uva bimi bicësaribi oquin uni biti bana

¹⁴ Usaquin istancëxun istécënquin cana nētë cuín uxuanua unisa 'aish tsócë isan. Aín maxcánu curi 'acē mañuti 'imainun ca aín mēcënan machítusa 'aishbi tëntúñu manë cuëñucē tuíncē 'iaxa. ¹⁵ Usai 'imainun ca anuxun Nucën Papa Dios rabiti xubu anuax bëtsi ángel chiquíaxa. Chiquiti munuma banaquin ca axa nētë cuínu tsócë a caxa:

—Bimicama ca pęcēti sēnėanxa, anun a biti nėtē ca uaxa. Min manē cuēnucē, anun camina bimicama biti 'ain, bixun camina timėti 'ain.

Usai bimi biti ñui quíbi ca ángel, uni biti ñui quiaxa. ¹⁶ Quicēbėtainshi ca axa nėtē cuínu tsócē an, unían manēn tēaquin bimi upíbu bicėsaribi oquin, camabi uni upíbu biaxa.

¹⁷ Usoquian axa nėtē cuínu tsócē uni an upí unibu bicēbē ca bėtsi ángel naínu 'icē anuxun Nucēn Papa Dios rabiti xubunuax chiquíaxa. Chiquíquiiani ca anribi machítusa 'aishbi tētúñu manē cuēnucē buánxa. ¹⁸ Buania chiquícēbē ca ángel itsi, an ñu tsi nēēnmianan tsi bėnánti cushiñu, ax anuxun sanutanun tsėpasa ñu nēēnti anuan chiquíaxa. Chiquítancėxun ca munuma banaquin axa manē cuēnucēñu ángel caxa:

—Uvas bimicama ca pęcēti sēnėanxa. Usa 'ain camina min manē cuēnucē, anun tēaquin uvas bimicama biti 'ain, bixun camina timėti 'ain.

¹⁹ Quicēbėtan ca ángelcaman aín manē cuēnucē, anun tēaquin biquin timėtancėxun, anuxun chinínti anu buánxun bucúanxa. Usoquin 'acē, ax ca an aín bana cuaisama tanquin Nucēn Papa Dios nishmia unicama a ñui quicē 'icēn. Ax ca uisaira oquinshi cara Nucēn Papa Diosan a unicama castícantí 'icē qui quicē 'icēn. ²⁰ Usoquian anuxun uvas bimi chinínti anu buconia caña isan. Iscėx ca ěmanuax anuxuan chiníncancėx 'aisamaira imi ěbánquianxa. A imi ěbanquianxa racácē, aín nēmin ca caballo nicē aín cuėbí sēnėn 'iaxa. Usa 'aish ca a imia me mapubiani ěbánquiancē, ax trescientos kilómetros sēnėn 'iaxa.

15

Ashiquian ángelnën, mēcën achúshi 'imainun rabě oquin unicama paë tanmia

¹Usai 'icēbētan cana bētsi ñuribi naínu 'icē isan. A isi cana ratúan. Ratúquin cana ángel mēcën achúshi 'imainun rabě isan. Acama achúshi achúshinēx ca anun menu 'icē unicama aín 'ucha cupí castícantí ñuñu 'iaxa. Usoquin ca anuishi sēñeónquin aín nishcē sēñēntanun Nucēn Papa Diosan 'amiaxa.

²Usoquin ángelcama isanan cana parúnppapa upí, bēxnán bēxnánquicē iscēsa 'aíshbi 'unpáxma 'aish tsi rēquirucēcēñun mēscucē iscēsa isan. Anu ca 'aisamaira uni, arpa, anun Nucēn Papa Dios rabiti, a ñuñu sētéaxa. A unicamax ca parúnppapanuax uaxa 'irucē ñuinacan'ēo, a rabicēma, 'ianan a tanquin unin 'acē ñu rabicēma, 'ianan aín número aín bēmánan 'imainun aín mēcēnu 'acēma 'iaxa. ³Anuax ca Nucēn Papa Dios rabi cantaxa. Moisés, an Nucēn Papa Diosan cacēsabi oquin 'á, a sinánan Carnero 'icēsaribitia unin 'ucha cupí bama, an Nucēn Papa Dios cuēñcēsabi oquin 'á, aribi sinani ca Nucēn Papa Dios rabi cantaxa. Ēsai quicē ca a canta 'iaxa:

Minmi 'acē ñucamax ca upíira 'icēn, unin sináncēsamaira oquin sinánquin camina ñu 'acēn. Mix camina Nucēn 'Ibu Dios 'ain. Min cushix ca chaira 'aish bētsi cushisama 'icēn. Mix cushiira 'aish camina camabi menu 'icē unicaman 'Apu 'ain. Usa 'aish camina sinánñuira 'ixun paránquinma atúxribia upí 'inun 'iminux atun 'Apu 'ain. ⁴Nucēn 'Ibu Dios, ¿uix cara mimi racuētima 'ic? ¿Uin cara mi rabitima 'ic? Mixēshi camina upíira

upí sinánñu 'ain. Mix upí sinánñu 'ixun ñu upíshi 'aia iscë 'ixun ca camabi menu 'icë unicaman mimi sinánquin mi rabiti 'icën.

⁵ A unicama cantaia istancëxun istëcënquin cana naínu 'icë anuxun Nucën Papa Dios rabiti xubu, aín xëcuëa xëóquia isan. A xubu mëúira 'icë 'iti anu ca bunánti anua Nucën Papa Diosan cuënëo maxax pará rabë nancë 'iaxa. ⁶ Xëóquicëbë ca ángel, axa anun menu 'icë unicama 'aisamaira oquin tëmëramiti ñuñu mëcën achúshi 'imainun rabë, acamax anuax chiquíaxa. Aín chupax ca xapusa ñu uxuira 'acë, 'ianan chuañuma upíira upí 'iaxa. Anúan shitëcërëquicë ax ca curi 'acë 'iaxa. ⁷ Usa 'ain ca ángelcama chiquitia axa 'itsa bëruñu rabë 'imainun rabë ñu acama achúshinën a ángelcama achúshi achúshi, xanpa curi 'acë 'inánxa. A xanpacamanu ca axa bamatimoi tsócë Nucën Papa Diosan, anun atumi nishquin an 'atima ñu 'acë unicama castíanti ñu 'iaxa. ⁸ Angelcama anuax chiquícëbë ca anuxun Nucën Papa Dios rabiti xubu anua aín cushi 'ain, tsin cuinan nuturucësa 'iaxa. Usai 'icë cupí ca a mëcën achúshi 'imainun rabë ángelcaman ñu 'atia sënëntamainun uinu 'icë uníxbi a xubunu atsíncëma 'icën.

16

Anun uni paë tanmiti xanpanu 'icë ñucama ñui quicë bana

¹ Usai 'icëbëtan cana anuxun Nucën Papa Dios rabiti xubu 'ucë mëúcüax munuma banaquin a ángelcama caía ësai quia cuan:

—Mitsun xanpa buani camina anu 'icë ñucama, anun Nucën Papa Diosan an ñu 'atima 'acë unicama castícantí, acama menu tutucaí cuanti 'ain.

² Cacëx cuanxun ca achúshi ángelnën pain aín xanpanua 'icë ñu menu tutucaxa. Tutucacëbë ca uicamax cara axa parúnpapanuax uax 'irucë ñuinacan'ëonan 'icë 'unántioquin cuëñöcë, 'ianan a tanquian a iscësa oquin unin 'acë ñu rabicë unicamanu 'aisamaira chancu 'iruaxa. Usai 'iquin ca aín nami chëquimiquin 'aisamaira oquin paëoxa.

³ Usai 'icëbëtan ca bëtsi ángelnën aín xanpanu 'icë ñu parúnpapanu tutucaxa. Tutucacëbë ca parúnpapa, uni bamacënën imisa 'iaxa. Parúnpapa axa imi 'ain ca anu 'icë ñuinacama bamaxa.

⁴ Usai 'icëbëtan bëtsi ángelnënríbi aín xanpanu 'icë ñu bacacamanu 'añan xëxácamanu tutucacëbë ca a 'unpáxcamaríbi imi 'iaxa. ⁵ Usaía 'unpáxcama 'icëbëtan cana an bacacama iscë ángel ësai quia cuan:

—Nucën 'Ibu Dios 'aish ca min sinan usabi asérabi upíira upí 'icën. Mix camina usabi 'iá 'aish usabi 'ain. A 'unpáxcamami usoquin imi 'imia isquin cana 'unan, min sinan upí 'ixúnmi ñu 'aisama cuëëncëma cupí camina usoquin 'an.

⁶ Minmi usoquin tëmëramicë unicama an ca min uni 'itsaira 'anan an mixmi quicë bana uni ñuixuncë uni 'itsaira bamamiaxa. Usaquian 'acë cupí camina a xëanun imi 'inan. Atun 'ucha cupíbi ca usai 'ia.

⁷ Usaquin cuanan cana anuxun tsëpasa ñu sanutanun nëënti, anuax ësai qui banaia cuan:

—Usa ca. Nucën 'Ibu Dios 'aish camina min cushi chaira 'aish, bëtsi cushisama 'ain. Min sinan upíira 'ixun camina uisa caramina oti 'ai usoquin 'an.

Mixmi ñu 'atima cuëncëma cupí camina usoquin 'an.

⁸ Usai 'icëbëtan ca bëtsi ángelnënribi aín xanpanu 'icë ñu tutucaquin barinu anpëncaxa. Anpëncacëbëtan ca cushiira pëquiquin, barin 'itsisan unicama xaronun Nucën Papa Diosan 'imiaxa. ⁹ Usoquian 'aisamaira oquin 'itsis oquin xarocëxunbi ca unicaman sinanaquin atun ñu 'aisama 'acëcama ëncëma 'icën. Ëníma 'ianan ca Nucën Papa Dios rabicëma 'icën. Nucën Papa Diosan ca anúan atu castícancë ñucama nëténtsianxa. Usaquian 'ati 'aíshbi ca sinanatíma ami xuatemati nishi Nucën Papa Diosmi 'atimati banaxa.

¹⁰ Usai 'icëbëtan ca bëtsi ángelnënribi aín xanpanu 'icë ñu, anua parúnpapanuax uax 'irucë ñuinacan'ëo 'icë, anu tutucaxa. Tutucacëbë ca anua an 'ibuacë unicama 'icë ax bëánquiixa. Usai 'icëbëtan 'aisamaira oquin paë tani ca aín unicama bënëaxa. ¹¹ Paë tani bënëquin ca aín paë 'imainun aín chancu 'aisamaira 'ain, axa naínu 'icë Nucën Papa Dios, ami nishi 'atimati banaquin ñuiixa. Usai 'i ca ñu 'atima 'ati ëni sinanacëma 'icën.

¹² Usai 'icëbëtan ca bëtsi ángelnënribi aín xanpanu 'icë ñu Eufrates bacanu tutucaxa. Tutucacëbë ca aín 'unpax ësquiixa, aucüaxa bari urucë menu 'icë 'apucamaxa anun unun. ¹³ Ësaquin isanan cana capësa ñuina chaira, 'imainun parúnpapanuax uax 'irucë ñuinacan'ëo, 'imainun an Nucën Papa Dios rabiquinma ñuinacan'ëo rabinun quixun unicama paráncë, acaman cuëbínuaxa ñunshin 'atima, tuan tita iscësa ñu rabë 'imainun achúshi chiquitia isan.

¹⁴ A ñunshin 'atimacama tuan tita iscësa, acaman ca

unicama paránuxun unin 'acēma ñu 'axa. Usoquin 'anan ca camabi menu cuanquin, anu 'icē 'apucama aín suntárucamaxa bētsi menu 'icē suntárubē 'acananux tsuáquirunun sinánmiaxa. Usa 'ixun ca camabi uni timéaxa, axa aín cushi chaira 'aish bētsi cushisamaira Nucēn Papa Dios, an anun 'aisamaira oquin atu castícani nētē sēnēncēbētan.

¹⁵ “Ēsai ca 'iti 'icēn: An ñu mēcamacē uníxa unin sináncēma 'aínbi 'icēsaribicuatsini cana 'ēx uti 'ain. 'Ēx ucēbē ca an upí ñu 'aquin 'ēx uti caíncē uni, ax cuēēnti 'icēn. Ax ca chupa upí pañucēsa 'aish rabíntima 'icēn. Usa 'aish ca chupañuma 'icēa uni raírínēn iscēxa uni rabíncēsaribi 'itima 'icēn”. ¹⁶ Ñunshin 'atimacama tuan tita iscēsa, an sinánmicēx ca camabi menu 'icē 'apucama 'imainun aín suntárucamax Armagedón cacē me anu timéaxa. A mex ca hebreo banan Armagedón cacē 'icēn.

¹⁷ Usai 'icēbētan ca anuxun Nucēn Papa Dios rabiti xubunuax chiquicē ángel itsínribi aín xanpanu 'icē ñu tutucaxa. Tutucacēbēa naínu 'icē anuxun Nucēn Papa Dios rabiti xubu anua Nucēn Papa Dios 'icē anuax ēsai banaia cana cuan:

—Anuishi sēnēnquin cana 'an.

¹⁸ Usai 'icēbē ca caná mēriṭi banacēbē bētsi ñuribi sharámainun mecama shaíquiaxa, uisa nētēnbia unin tansamaira oi. ¹⁹ 'Icēbē ca Babilonia cacē ēma, ax achúshi 'aishbi rabē 'imainun achúshisa 'itánun tuquimainun camabi menu 'icē ēma chanu 'icē xubucamax rurucubuaxa. Usaribi oquin ca Nucēn Papa Diosan Babilonianu 'icē uncamami nishquin, atun ñu 'atima 'acē a manucēma 'ixun paē tanía tēmēratanun castícanxa. ²⁰ Mecama shaíquicēbē ca nasícama 'imainun matá me

'imainun aín bashicamaribi 'aíma 'inun nētēaxa.
 21 'Imainun ca 'uí 'aishbi matsiira 'aish iru, acamax
 naínuax achúshi achúshinēx cuarenta (40) kilosa
 'aish rēucubuaxa. Rēucubucēbētan 'aisamaira oquin
 paē tani ca ami nishi a unicamax Nucēn Papa
 Diosmi 'atimati banaxa.

17

*'Atima xanu ñuibi Babilonia 'atimoti ñui quia
 bana*

¹ Usai 'icēbētan ca xanpañu mēcēn achúshi
 'imainun rabē ángelcama, a achúshinēx 'ēnu uquin,
 xanu ñuicēsoquinbi Babilonia ñuiquin ēsaquin 'ē
 caxa:

—'Aisama 'aish ca Babilonia ēmanu 'icē unica-
 max ēnē xanusa 'icēn. Ca ut. Mi cana xanu 'atima,
 axa parún papa camánan tsócē, a cara aín 'ucha
 cupí uisoquin Nucēn Papa Diosan castícantí 'icē
 quixun mi ismiti 'ain. ² A ēmanu 'icē unicaman
 ca bētsi menu 'icē unicamacēñun atun 'apuburibi,
 atun 'acēsaribi oquian ñunshínquin 'atima ñu 'anun
 'amiaxa.

³ Usaquin catancēxuan ángelnēn, namáquin iscēsa
 oquin isnun anu uni 'icēma menu 'ē buáncēxun
 cana xanu achúshi ñuinacan'ēo ushían a camánan
 tsócē 'isan. A ñuinacan'ēo anu ca 'itsa anē cuēnēocē
 'iaxa, anē 'aisama, Nucēn Papa Diosmi 'atimati
 banacē ca a anēcamax 'iaxa. Usa 'aish ca aín
 maxcácamá mēcēn achúshi 'imainun rabē 'aish aín
 matúxcacama mēcēn rabē 'iaxa. ⁴ A xanu anu
 tsócē ax ca aín chupa minanēn pucucēsa 'imainun
 ushían 'iaxa. 'Imainun ca ñun curánan curi 'acē
 'ianan maxax upíira upí 'acē 'ianan perla pañucē
 'ixun curi 'acē xanpa tuíncē 'iaxa. A xanpanu
 ca aín ñu 'aisama 'acēcama purucēsa 'iaxa. ⁵ Usa

'aish ca aín bëmánanu achúshi anë unin 'unáncëma 'aíshbi ësai quicë 'iaxa: “Ënë ëma cha, Babilonia, ax ca 'aisama xanucharibi 'icën. Usa 'aish ca a an 'unánmicë 'aish camabi uni 'imainun xanu, an nu 'aisama 'acë aín titasa 'icën”. ⁶ A xanúxa, Nucën Papa Diosan uni 'icëa unin 'acë 'imainun an Jesucristo ñuiquin uni bana ñuixuncë cupía unin 'acëx bamacë unícamán imi xëax, anun paëanx cuëëinra cuëënia cana isan. Isi, cana ratúira ratúan. ⁷ Ratutiabi ca xanpa tuíncë ángelnën 'ë caxa:

—¿Uisacatsi caramina ratutin? A xanu 'imainun ñuinacan'ëo anu a xanu tsócë, axa aín maxcá mēcën achúshi 'imainun rabë 'ianan aín matúxca mēcën rabë, a rabëtax cara uisa 'icë quixuan unin 'unáncëbëtanmabi cana mi 'unánmiti 'ain. ⁸ A ñuinacan'ëo a min iscë, ax ca 'iacëxa, 'aíshbi ca bërí 'aíma 'icën. Ca quini cha nēmínra anu 'icën. Anu 'aíshbi ca anu xëñibua 'aínbi paëira tani tēmëratí anu cuanux, quini cha nēmínra anuax chiquítí 'icën. A ñuinacan'ëo anua xanu tsócë, axa parúnpapanu 'ia, axa anu 'iá, 'aíshbi nëtëa 'aish utëcënia isi ca a Nucën Papa Diosan nëtënu 'iti oquin nëtë ióñubi aín anë cuëñëoma unicama, ax ratúira ratúti 'icën.

⁹ Sinánñu 'ixun camina 'ën mi cacë bana upí oquin cuati 'ain. Ënëx ca ësá 'icën: Anua xanu tsócë ñuinacan'ëo, aín maxcácamá mēcën achúshi 'imainun rabë, acamax ca matá me mēcën achúshi 'imainun rabë, anu a xanu tsócë, asaribi 'icën. ¹⁰ Usa 'aish ca mēcën achúshi 'imainun rabë 'apucama asaribi 'icën. A 'apucamax ca mēcën amo 'icë sënën, axira paían cushi 'icë axa bamacëbë bamacëbë 'apu 'iacëxa. Achúshinëx ca bërí usaribi 'apu 'icën, bëtsi ca 'icëma pain 'icën. Ax ca 'apu 'aíshbi xëñibunuxunma 'aia. ¹¹ Acamax achúshi

achúshinëx 'icëbë ca acama 'icësaribi 'aishbi bëtsi axribi 'apu 'iti 'icën. Ax ca ñuinacan'ëo, anu a xanu tsócë, axa 'iá 'aishbi nëtécë, a 'iti 'icën. 'Apu 'itancëx ca anu ax xëñibua 'aínbi paëira tani tëmëрати anu cuanti 'icën.

¹² A ñuinacan'ëon matúxca mécën rabë isquin camina mécën rabë 'apu sinánti 'ain. Ax 'apu 'aishbi ca 'apu 'icëma pain 'icën. Atux ca a ñuinacan'ëo abë 'apu 'iti 'icën, 'aishbi ca xëñibuti 'ima achúshi horaishi 'apu 'iti 'icën. ¹³ A mécën rabë 'apucaman ca raírínën sináncësaribi oquin sinania. Acaman ca a ñuinacan'ëon cacësabi oquin 'anan atúan 'ibuacë unicama usaribi oquin 'anun 'amiti 'icën. ¹⁴ Acamax ca Carnero 'icësaribitia unin 'ucha cupí bama abë 'acananti 'icën. 'Acananquin ca Carnero 'icësaribitia unin 'ucha cupí bama, ax cushiira 'aish, 'ibucaman 'Ibu 'ianan 'apucaman 'Apu 'ixun axa abë 'acanancëcama ñusmoti 'icën. Axa abë 'icëcaman ca a amia catamënun caísquin Nucën Papa Diosan sinánmicë 'ixun uisai cara ñu 'icëbëtanbi a ëncëma 'icën. Usa 'ixun ca Carnero 'icësaribitia unin 'ucha cupí bama abë 'icëcaman axa abë 'acanancëcama ñusmoti 'icën.

¹⁵ Usaquin catancëxun ca ángelnën ësaquin 'ë catëcëanxa:

—Parúnpapacama, anua 'atima xanu tsócë, a isquin camina 'aisamaira uni, camabi menu 'icë unibu 'ianan camabi banan banacë unibu acama sinánti 'ain. ¹⁶ A mécën rabë matúxca a isquinmi mécën rabë 'apu sináncë, acaman ca ami nishquin a xanu ñusmoti 'icën. Ñusmonan ca chupañuma 'imianan aín nami pianan tsin nëënti 'icën. ¹⁷ Usaía 'inun ca Nucën Papa Diosan a mécën rabë 'apucama bëtsin sináncësaribi oquían sinánun 'imiaxa.

Nucën Papa Diosan 'imicëxun ca atun, anua a xanu tsócë ñuinacan'ëon cacësabi oquin 'anan atúan 'ibuacë unicama usaribi oquin 'anun 'amiaxa. Aín banacama sënéntamainun usai 'inun ca Nucën Papa Diosan 'imiaxa. ¹⁸ Ami iscë xanu a sinánquin camina ëma cha, anu 'icë unicama 'aisama 'ixun camabi menu 'icë 'apucama 'imainun atun unicama, asaribia 'inun 'unánmicë, a sinánti 'ain.

18

Babilonianu 'icë unicama ñusmo

¹ Usai 'icëbëtan cana bëtsi ángel naínuax aia isan. Ax cushiira 'ixun ca aín pëcacën mecama pëcaxa. ²⁻³ Ai ca munuma banai quiaxa:

—Babilonianu 'icë unicaman 'aisamaira oquin ñu 'atima 'acë 'ixun ca bëtsi mecamanu 'icë unicamanribia usaquin 'anun sinánmiaxa. Camabi nëtënu 'icë 'apucamaxribi ca Babilonianu 'icë unicaman 'aia isi aín unicamabë usaribiti 'i cuëëanxa. Babilonianu 'icë an ñu marucë unicamax ca 'itsa ñu upíira 'imainun cupíira bianan maruanan aín nuitunën upí oquin sinanima 'itsa curíquiñuishi 'iti sinánxa. Atúxa usai 'ia isi ca camabi menu 'icë an ñu marucë uni, Babilonianu 'icë ñu biquin marui 'itsa curíquiñu 'iaxa. A ëmanu 'icë unicamaxa usai 'i 'aisama 'icë ca Nucën Papa Diosan ñusmoxa. Ñusmocëbë ca anu 'icë xubucama rurucubuaxa. Usa 'ain ca ñunshin 'atimacama anu bërí 'ia, uisaira ñunshin 'atimacama cara, ax ca anu 'ia, 'imainun ca uisa ñu pëchiu 'atima cara unin cuëëncëma, axribi anu 'ia.

⁴ Usai naínuax ucë ángel quicëbëtan cana naínuaxa bëtsi banan banaia cuan, ësai quicë:

—Ēn unicamax, mina anu 'icē unicama 'icēsaribiti 'uchain camina a ěmanuax cuanti 'ain, a unicama atun 'ucha cupí tēmēramicēsaribi oquin mitsuribi tēmēramiti rabanan. ⁵ Atun 'ucha ca 'aisamaira 'icēn, ñu manámi chaioruquin bucúncēsa ca ax 'icēn. Usa 'icē ca Nucēn Papa Diosan atun 'uchacama manuquinma sinánxa. ⁶ Anu 'icē unicaman uni raíri tēmēramicēsaribi oquin camina mitsun atu tēmēramiti 'ain. Atúan uni raíri tēmēramicēsamaira oquin camina aturibi tēmēramiti 'ain. ⁷ Anu 'icē unicaman rabíquin, — nux cananuna bētsi unicamabētan sēnēnmaira 'ai — quixun sinánan atux cuēēncēsabi oquinshi 'aiabi camina acama 'aisamairai tēmēranun 'imiti 'ain. Atun ca “ěn cana casunamēcē xanun 'acēsoquin tēmēratima 'ai” quixun sinania. ⁸ Usaquin sináncēbēbi ca anúan atu tēmēramiti nētē uti 'icēn. A nētēn ca 'itsa uni bamati 'icēn. 'Imainun ca raíricamax rarumati tēmēranan 'acēñuma 'aish bamatisa tanti 'icēn. A nētēn ca a ěmacamax tsin picē 'iti 'icēn. Usaquin ca Nucēn 'Ibu Diosan ax cushiira 'ixun atun 'uchacama cupí atu 'uchoquin castícanti 'icēn.

Usai náinuaxa banaia cana cuan. ⁹ Bētsi 'apucama, an aín unicamaribia Babilonianu 'icē unicaman ñu 'atima 'acēsaribi oquin 'anun 'amicē, ax ca Babilonia tsin piquin cēñucēbēa, aín cuin tēxēruia isi, munuma rarumati inti 'icēn. ¹⁰ Ianan ca racuēti 'uracēox quiti icēn:

—Usai 'imari 'itibi camina 'in. Babilonia chaira, mix bētsi ěmasama 'iá 'aíshbi camina bēnētishi Nucēn Papa Diosan 'uchoquin castícancē 'ain.

Usai ca 'apucama quiti 'icēn.

¹¹ A ěmanu 'icē unicamaxa cēñúcē 'ain ca camabi menu 'icē an ñu marucē unicama rarumati inti

'icën, bëría an atun ñu maruti 'aíma 'ain. ¹² Ñu curi 'acë, manë uxua 'acë, maxax upíira upí ichúcësa, perlas, chupa xapu 'acësa upí oquin xëocë, bëtsi chupa minanën pucucësa, chupa ushían, acama 'imainun bëtsi bëtsi sanu i, elefante xëta 'acë ñu, cupíira cupí ñu, i 'acë, 'imainun cashtá manë 'acë 'imainun bëtsi manë 'acë 'imainun upíira maxax uxua 'acë acama, ¹³ 'imainun sanu ro, i baca sanuira oquin 'acë, tsëpasa 'aíshbi nëncëx sanuira ñu, vino, xëni, trigo, trigo rëncë, acama 'imainun a ñu papimiti 'aracacë ñuina 'imainun carnero, caballo, caballonëan niquincë auto, 'imainun uni, an uni itsi ñu 'axúnun maruti, a ñucama bëia —an biti ca bërí 'aíma 'icë —quixun sinani ca an usa ñu marunuxun bëcë unicamax rarumati inti 'icën.

¹⁴ Inquin ca ësaquin a ëmanu 'icë unicama cati 'icën:

—Anúnmi cuëëan bimiñuma camina 'ain. Mitsun ñu upícama 'imainun mitsun ñun curánacama ca cëñuti nëtéaxa, camina acama istëcëntima 'ain.

¹⁵ Usa 'ain ca an axa Babilonianu 'icë unicama ñu 'inánquin 'itsa curíqui bicë unicama racuëti 'ura sëtëtax rarumati inti 'icën. ¹⁶ Iní ca ësai quiti 'icën:

—'Imari 'itibi ca 'iaxa. A ëma cha anu 'icë unicamax ca xanun atun chupa upíira upí minanën pucucësa 'imainun ushíanën pucucë pañucësa 'iaxa. 'Ianan ca xanu ñu cupíira cupí, curi 'acë, maxax upí 'acë, 'imainun perla, po namé iscësa, usa ñucaman mëníocacësa 'iaxa. ¹⁷ Usa 'aínbi ca bënëtishi a ñu cupíira cupí ax cëñúaxa.

Usai quicëbë ca ax manë nuntiñu 'icë unicama, 'imainun an a nunticama niquincë unicama, 'imainun axa a nunticaman cuancë unicama 'imainun parúnpapan bëtsi bëtsi nëtënuua maruti ñu bënux cuancë unicamaxribi 'ura sëtéaxa.

18 Sētētax ca a ěma usoquin něncěxa aín tsin cuin těxěruia isi cuěncěni ěsai quiaxa:

—Uinu 'icě ěmáxbi ca ěně ěmasama 'iaxa.

19 Quianan ca masá nuitucě uníxa 'icěsaribiti me cupúcě bitancěx aín maxcánu mapucuti rarumati ini quiaxa:

—Usai 'imari 'itibi ca 'ia. A ěmanu 'icě unicamax 'aisamaira curíquiñu 'ixun ca an aín maně nuntin maruti ñu běcě unicaman ñu biaxa. Bicěbě ca a unicamaxribi 'aisamaira curíquiñu 'iaxa. Usa 'aínbi ca běnětishi a ěmanu 'icě unicamax cěñúaxa.

20 Usai quianan ca ěsairibi quiaxa:

—Aín unicama paě tanmiquin těměramicě, a cupíquin ca Nucěn Papa Diosan Babilonianu 'icě unicama cěñuaxa. Usaquin 'an ca naínu 'icěcama, 'imainun an aín bana ñuixunun Jesusan caiscě unicama, 'imainun an Nucěn Papa Diosan bana uni ñuixuncě unicama, 'imainun axa ami cataměcě aín unicama, camáxbi cuěěnti 'icěn.

21 Usai a unicamax quicěbětan ca anun ñu bacati cushiñu ángel achúshiněn maxax chaira, anun ñu rěnti maxáxsa, a biquin parúnpapanu niaxa. Ni ca quiaxa:

—A maxax istěcěntimoquin nicě usaribi ca Babilonia, a ěma chaira, 'imainun anu 'icě unicamaxribi unin a istěcěntimoquin cěñucě 'iti 'icěn.

22-23 Anu 'icě, an ñu marucě unicama bětsi menu 'icě an ñu marucě unicasama 'aish, ñubě 'ixun ca camabi menu 'icě unicama paránquin 'atima ñu 'amiaxa. Usa 'aínbi ca Babilonia ěma cha anuxun arpa cacě ñua raíríněn 'amainun raíríněnribi pacón banomainun bětsi bětsi ñucamaribi 'ai cuěěni sharatia unin cuatěcěntima 'icěn. An i 'anan maně unioĉě unían anuxun 'atěcěnti ca 'aíma 'iti 'icěn. An

ñu rēncē xanúan ñu rēnquin tarúncaia ca unin cu-atēcēntima 'icēn. Anun xubucama pēcati lamparín ca 'aíma 'iti 'icēn. Unin xanu biti nētē ca 'itēcēntima 'icēn.

²⁴ An Nucēn Papa Dios quicē bana uni ñuixuncē unicama 'imainun axa ami sináncē unicama 'imainun camabi menu 'icē unia unin 'acē, ax ca Babilonianu 'icē unicaman 'ucha 'iaxa. Usa 'ain ca Babilonianu 'icē unicama Nucēn Papa Diosan cēñuaxa.

19

¹ Usaquian 'an cana 'aisamaira uníxa naínuax munuma sharati banaia cuan, ěsai qui:

Nucēn Papa Dios cananuna munuma banaquin rabin. Axa 'Apuira 'aish cushiira an ca uni ainan 'inun iēmiaxa quiquin ca camabi unin a rabiti 'icēn. ² Ax aín sinan upíira 'ixun ca uisa cara oti 'icē usoquin 'aia. Ñu 'atima cuēēnquinma ca usoquin 'aia. Usa 'ixun ca Babilonia ěmanu 'icē unicama, an camabi menu 'icē unicama 'atima ñu 'anun 'unánmianan ami sinánxma 'inun 'unánmicē cupí acama 'uchoquin castícanxa. Usaquin 'aquin ca an aín unicama 'acē unicama cupiixa.

³ Usai quianan ca ěsairibi quitēcēanxa:

—Nucēn Papa Dios cananuna munuma banaquin rabin. Nēēmēti ca Babilonia bēnamētima 'icēn. Usa 'aish ca xēnibua 'aínbi aín tsin cuin nētētima 'icēn.

⁴ Usai 'imainun ca mēcēn rabē 'imainun taē rabē 'imainun rabē 'imainun rabē caniacēcē unicama 'imainun axa 'itsa bēruñu rabē 'imainun rabē ñu, axribia bamatimoi tsócē, acaman ca aín bēmánon

meu bĕsuquin Nucĕn Papa Dios, 'Apuira, a rabi cuĕĕnquin caxa:

—Usai ca 'iti 'icĕn. Miishi cananuna munuma banaquin rabin.

⁵ Cacĕxa anu Nucĕn Papa Dios 'icĕ anuax ĕsai banaia cana cuan:

An axa cuĕĕncĕsabi oquin 'acĕ unicama, aín cushibu 'imainun aín cushimabu, mitsun camina camaxunbi Nucĕn Papa Dios rabiti 'ain.

Carnero 'icĕsaribitia unin 'ucha cupí bama, a unin xanu bicĕsa isá bana

⁶ Usai quicĕbĕtan cana 'aisamaira uni munuma cushin banacĕsari banaia cuan. A banax ca baca xuqui cushíinra banarucĕsari 'ianan caná munuma banacĕsaribi 'iaxa. Ĕsai banaia cana cuan:

Nucĕn 'Ibu Dios axa aín cushi chaira 'aish bĕtsi cushisama, ax ca 'Apuira 'icĕn. A cananuna munuma banaquin rabin. ⁷ Cuĕĕinra cuĕĕnquin a rabinun ca rabican. Anúan a Carnero 'icĕsaribitia unin 'ucha cupí bama, ax aín unicamabĕ biránanti nĕtĕ ca uaxa. Aín unicamax ca abĕ 'inux mĕníocaxa, unían biti xanúxa aín bĕnĕbĕ biránanux upiti mĕníocacĕsaribiti. ⁸ Usa 'ain ca aín unicama chupa chuañuma, uxua upíira pañucĕsa 'icĕn.

Banaia ĕsai quia cana cuan. Axa Jesucristomi catamĕcĕ unicaman pañucĕ chupa, ax ca aín nuitu upí 'ixun upí ñu 'acĕ a 'unántiocĕ 'icĕn.

⁹ Usai quicĕbĕtan ca ángelnĕn 'ĕ caxa:

—Ĕsaquinribi ca cuĕnĕot: “Uicamax cara Carnero 'icĕsaribitia unin 'ucha cupí bama, anúan aín unicama abĕ 'iti nĕtĕan abĕ 'inun camicĕ 'icĕ, acamax ca cuĕĕinra cuĕĕenti 'icĕn, unían xanu biquin abĕtan pi unun camicĕ unicamax cuĕĕncĕsamaira oi”.

Ĕsaquinribi ca 'ĕ caxa:

—Ĕnĕ bana a 'ĕn mi cacĕ ax ca Nucĕn Papa Diosaxa quicĕ 'icĕn. Ca asĕrabi 'icĕn.

¹⁰ Quicĕbĕ cana a rabinux a ángel tanáin rantin purúan. Usai 'iabi ca 'ĕ caxa:

—Usai 'iáxma ca 'it. Uicaman cara Nucĕn Papa Dios quicĕ bana unicama ñuixunia an ca Jesús ñuiquin an 'unánmicĕ banacama uni ñuixunia. Mibĕtan ax Jesús quicĕ banacama quicĕsabi oi 'icĕ unicaman 'acĕsaribi oquin cana 'ĕnribi ax quicĕsaribi oquin 'aquin Nucĕn Papa Dios rabin. Usa 'ain ca 'ĕ rabixunma Nucĕn Papa Diosĕshi rabit.

Axa caballo uxuanu tsóĕ

¹¹ Usaquin ángelnĕn cacĕxun cana naí panárabĕĕĕ isan. Anuaxa caballo uxua chiquitia cana isan. Ax a caballonu tsóĕ, ax ca Aín Quicĕsabi Oquin 'Acĕ caquin anĕĕĕ 'ianan ca An Uni Paráncĕma caquin anĕĕĕ 'iaxa. Usa ax 'ixun ca 'atima unicama a uisoquin cara 'aisa tania usoquin castícanaan axa upí sínánñucama a upí oia.

¹² Aín bĕru rabĕ ca tsi rĕquirucĕ ĕnxáira iscĕsa 'iaxa. Axa asĕrabi 'apuíra 'ain ca 'apun mañuti 'itsaira aín maxcánu 'iaxa. Aín anĕ cuĕnĕocĕ 'icĕ ca uinu 'icĕ unínbi uisai quicĕ cara a 'icĕ quixun 'unántima 'icĕn, ainshi ca 'unania. ¹³ Aín chupa ca imin pucucĕ 'iaxa. Ax ca aín anĕ Nucĕn Papa Diosan Bana caquin anĕĕĕ 'iaxa. ¹⁴ Axa naínu 'icĕ caballo

uxuanu tsócë ax chiquitia ca aín caballo uxuanu tsotax naínuax chiquíquin axa abë 'icë unicaman a nuibianxa. An nuibiancëcamax ca chupa uxua upíira upí chuañuma pañucë 'iaxa. ¹⁵ Ax pain chiquícë aín cuëbínuaxa machítusa manë xëtocë chiquitia cana isan. A manë xëtocë ax ca camabi menu 'icë axa ami sináncëma unicama anun 'ati 'iaxa. Ax cushi 'ixun ca camabi menu 'icë unían aín bana cuanun 'imiti 'icën. 'Imainun ca ax cushiira 'ixun axa ami nishcë unicama Nucën Papa Diosan mënósabi oquin castícantí 'icën, uvas bímia taën chacacëx cëñúcësaribi 'inun. ¹⁶ Aín chupanu 'imainun ca aín quisinuribi ësaquin cuëñöcë 'iaxa: “Apucaman 'Apu 'ianan 'ibucaman 'Ibu”.

¹⁷ Usaquin istancëxun cana ángel achúshi barinu nicë isan. An ca munuma banaquin axa me manámi nuáncë ñu pëchiucama ësaquin cuëanxa:

—Ca ut, Nucën Papa Diosan mitsúnmi pinun mënócësabi oquin nami pinux ca timëti ut. ¹⁸ 'Apucama 'imainun suntárunën capitáncama, 'imainun aín cushi unicama, 'imainun axa caballonu tsócë unicama a 'imainun atun caballocalamaribi, 'imainun an uni ñu mëëxuncëma unicama, 'imainun an uni ñu mëëxuncë unicama, 'imainun aín cushima unibu, 'imainun aín cushi unibu acama bamacë pi ca ut.

¹⁹ Usaquin caia cuatancëxun cana ñuinacan'ëo, 'imainun camabi menu 'icë 'apucamacëñun aín suntárucama 'acananuxa tsuáquirui timécë isan. Acamax ca aín suntárucamabë axa caballo uxuanu tsócë abë 'acananuxa timécë 'iaxa. ²⁰ 'Acanánia ca ñuinacan'ëo acëñun a rabiquian Nucën Papa Dios rabixunma 'anun quixun an unicama paráncë ñuinacan'ëo aribi bicanxa. An usoquin unicama

paráncë ñuinacan'ëo ax ca an bëtsi ñuinacan'ëo 'itsa maxcáñu an ismainun unin 'acëma ñu 'aquin uni paran a 'iaxa. Ax ca an 'itsa maxcáñu ñuinacan'ëonan 'icë 'unántioquin cuënëocë unicama, 'imainun an a tanquin 'acë ñu rabicë, acama paran a 'iaxa. 'Acananquin bitancëxun ca a ñuinacan'ëo rabë 'ianëmë'ëosa manë tsi anuaxa azufre 'imainun manë tsi rëquirucë anu 'inun ni-axa. ²¹ A rabëa anu 'inun nicë 'ain ca axa caballo uxuanu tsócë an aín cuëbínuaxa chiquicë manë xëtocë anun axa 'acananux timëcëcama cëñuquin 'axa. Usaquin 'acë aín nami pi ca camabi ñuina pëchiucamax pucháxa.

20

Mil baritia ca ñunshin 'atimacama sipuacë 'iti 'icë quixun ñui quicë bana

¹ Usaquin istancëxun cana ángel naínuax ubutia isan. A ángelnëx ca quini chaira, anun aín xëcuë xëocati ñu a tuíanan, manë risi chaira aribi tuíncë 'iaxa. ² Ubútancëxun ca a ángelnën capësa 'aishbi pianancë ñuinacan'ëo chaira, an bëráma runusa 'ixun Nucën Papa Diosan uniotabatia uni paran 'ixun camabi menu 'icë uni paráncë, ñunshin 'ati-manën 'apu Satanás, a biquin mil baritia niaxma 'inun manë risin nëaxa. ³ Usoquin nëatancëxun ca quini chaira anu nipáxa. Nipátancëxun xëpuquin ca uinu 'icë unínbi xëocaisama oquin 'unántioxa. An-uaxa unicama parántëcëñux chiquitima, anu mil baritian sipuacë 'inun ca ángelnën a capësa ñuina nëaxun quini chairanu nipáxun xëpuaxa. Usaquin nipácë 'aish ca mil baritia 'icëbëtan chiquíncë 'iti 'icën, 'uráinra 'inuxmabi.

⁴ Acama istancëxun cana anu tsóti cha bëtsi bëtsi isan. Anu ca an uni raíri ñu upí cara 'axa, ñu upíma cara 'axa quixun isti, acama tsócë 'iaxa. Acama isanan cana axa —'ëx cana Jesúsnan 'ai —quiquin bana ñuixuncë cupí tēbiscacē unicama, 'imainun axa Nucën Papa Diosan bana cuacē cupí tēbiscacē unicama, acaman ñunshínribi isan. Acamax ca 'itsa maxcáñu 'ianan 'itsa matúxca ñuinacan'ëo a rabima, 'ianan a tanquin unin 'acē ñu a rabima, 'ianan ainan 'inun 'unántioquin aín bēmánan 'imainun aín mēcën cuēñocēma 'iaxa. 'Ën iscëx ca acamax bama aishbi baísquiaxa. Baísquitancëx ca Cristobë mil baritia 'apu 'iaxa. ⁵ Acamax baísquicē 'aínbi ca axa bama raíri baísquicēma pan 'iaxa, mil baritia inúcëbë cuni baísquinux. ⁶ Uicamax pain cara baísquicē 'icē, acamax ca Nucën Papa Diosan 'imicëx aín nuitu upíra 'aish cuëeinra cuëenti 'icën. Bamatëcëntimoi ca xënibua 'aínbi Nucën Papa Diosbë 'iti 'icën. Bamatëcëntimoi ca Nucën Papa Dios 'imainun Cristo cuëenquin rabianan abë mil baritian 'apu 'iti 'icën.

⁷ Mil baritia inúcëbë ca Nucën Papa Diosan 'imicëx Satanás quini chaira anuax chiquíti 'icën. ⁸ Chiquítancëxun ca camabi menu 'icē unicama paránquin bëtsi oquin sinánmiti 'icën. Usoquin 'anan ca Gog cacē 'apu 'imainun Magog cacē 'apu 'imainun aín unicama paránquin tsuáquirumiquin axa Nucën Papa Diosmi sináncë unicamabëa 'acananun timëti 'icën. An timëcë unicamax ca 'aisamaira 'aish parúnpapa masisaribi 'iti 'icën. ⁹ 'Ën iscëxun ca tsuácarucëxun mecamanu cuanquin a suntárucaman anua an Nucën Papa Diosan bana cuacē suntárucama 'icē, a bëararanan

a Nucën Papa Dios cuëncë ëma, Jerusalén, aribi bëararaxa. Bëararatiabi ca Nucën Papa Diosan naínuax ucë manë tsin a suntárucama cëñuaxa. ¹⁰Usoquin cëñuanan ca ñunshin 'atimanën 'apu, an unicama paráncë, a 'ianëmë'ëosa manë tsi, anuaxa azufreribi rëquirucë, anu 'inun niaxa. Anua 'itsa maxcáñu 'ianan 'itsa matúxcañu ñuinacan'ëo a 'imainun bëtsi ñuinacan'ëo an Nucën Papa Dios rabiquinma ñuinacan'ëo rabinun quixun unicama paráncë, anu atux 'icë ca ñunshin 'atimanën 'apuribi anu niaxa. Anuxun ca acaman nëténbi imëbi xëñibua 'aínbi nëtétimoquin paë tanquin tëmëрати 'icën.

Anu Nucën Papa Dios 'icë, a bëmánon unicama sëtécë isa

¹¹Usaquin istancëxun cana anua 'apu tsóti uxua chaira isan, anu tsócë aribi cana isan. Iscëxbi ca ax anu 'ain, me 'imainun naícama 'imainun anu 'icë ñucama nëtéaxa, nëtëti ca anua ax 'iti 'aíma 'iaxa. ¹²Usaquinribi isanan cana axa bama unicama, uni cushibu 'imainun uni cushimabu, acamaxa baísquitancëx anua Nucën Papa Dios 'icë aín bëmánon sëtécë isan. A unicamaxa sëtëmainun ca quirica achúshi, anu ui unicamax cara Nucën Papa Diosbë 'iti 'icë quixun aín anë cuënëocë, ax bacacë 'iaxa. A isanan cana bëtsi quiricacamaribi isan. A quiricacamanu ca añu ñucama cara unicaman 'axa quixun cuënëocë 'iaxa. A quiricacama isquin ca Nucën Papa Diosan unin cara upí ñu 'axa, cara upíma ñu 'axa quixun isaxa. Isun ca aín ñu 'acësabi oquin mëníonan an ñu upí 'acë uni upí 'imainuan an ñu upíma 'acë unicama tëmëranun 'imiaxa. ¹³Bama unicama 'imainun ca

parúnpapanuax bacamiquia camaxribi baísquiaya. Baísquia ca uisoquin cara ñu 'atima 'axa, usoquinribi Nucën Papa Diosan uisoquin cara 'ati 'icë usoquin 'axa. 'Anan ca uisoquin cara ñu upí 'axa usaribi oquin a upitia bamatimoi abë tsonun 'imiaya. ¹⁴⁻¹⁵ Usaquin 'á 'ain ca bamati 'imainun anua uni bamacë 'icë ax 'ianëmë'ëosa manë tsi rëquirucë anu nicë 'iaya. 'Imainun ca ui unicamax cara Nucën Papa Diosan nëtënu 'inun aín anë cuënëoma 'icë, acamaxribi anuax bamatëcëncësa 'aish chiquítimoi 'inux, 'ianëmë'ëosa manë tsinu nicë 'iaya.

21

Naibëa me ío 'iti bana

¹ Usaquin istancëxun cana a pain unio naí, me, parún papa, acamaya nëtécë 'aish 'aíma 'ain, naí ío 'imainun me íoribi isan. ² Isanan cana Jerusalén ëma ío, upíira upí, Nucën Papa Diosan nëtënuaya ubutia isan. 'Ën iscëx ca upíira upí 'iaya, xanúxa bërí bënunux upiti mënócacësaribi. ³ Isanan cana naínuaya munuma ësai qui banaia cuan:

—Camina isti 'ain, anua uni bucucë, anu ca Nucën Papa Dios bërí 'ia. Anu aín unicama 'icë anu ca Nucën Papa Dios 'iti 'icën. A unicamax ca asërabi aín uní 'iti 'icën. Ax aín Dios 'aish ca aín unicamabë 'iti 'icën. ⁴ An ca aín unicama aín bëunan mëscutia ini masá nuitutiabi nëtëmiti 'icën, aín bëun tërënquin. A unicamax ca bamatëcëntima 'icën, usai 'ianan ca rarumatëcëntima 'icën, 'ianan ca intëcëntima 'icën, acaman ca paë tantëcëntima 'icën. Bëráma usai 'ía 'aishbi ca usai 'itëcëntima 'icën.

⁵ A bana 'ën cuacëbë ca Nucën Papa Dios, axa anu 'Apuira 'aish tsócë, ax ësai quiaxa:

—Camina 'unánti 'ain, cana camabi ñu ío 'inun 'atēcēnin.

Quianan ca ësairibi quiaxa:

—'Ēx quicēsabi oi ca asérabi 'iti 'icēn. Usa 'ain camina 'ēx quicē banacama ēnē cuēñēoti 'ain.

⁶ Caxun ca 'ē caxa:

—Anuishi sēñēnquin cana 'an. 'Ēx cana uisa ñubia 'aíma 'aínbi 'iacēn, usa 'aish cana ēnē menu 'icē ñucama cēñúcēbē usabi 'iti 'ain. Usa 'aish cana a pain 'unánti bana “A” 'imainun tsiánquinribi 'unánti bana “Z” asaribi 'ain. Shimaia uni 'unpax 'acatsi bēñécēsa, usaribitia 'ēnan 'iisa tani bēñētia, cana 'ēnan 'aísha 'ēn Bēru Ñunshin Upíñu 'inun, cupí ñuixunquinma, 'imiti 'ain. ⁷ Uicaman cara 'ēmi catamēquin 'ēx cuēñcēsabi oi 'iti ēncēma 'icē, acama cana 'ēnan 'aish 'ēbē tsóti 'imiti 'ain. 'Imainun cana 'ēx aín Dios 'iti 'ain. 'Imainun ca ax 'ēn bēchicē 'iti 'icēn. ⁸ Usa 'aínbi ca racuēquian an 'ēmi sinánti ēncē unicama, 'imainun an 'ēmi catamēcēma unicama, 'imainun an ñu 'atima 'acē unicama, 'imainun an uni 'acēcama, 'imainun aín xanuma 'icēbi bētsi xanu cuēñcē unicama 'imainun aín bēñēma 'icēbi bētsi uni cuēñcē xanucama 'imainun ñu xēacē ñubē unicama 'imainun an Nucēn Papa Diosmabi bētsi ñu rabicē unicama 'imainun cēmē unicama, acamax anuaxa 'ianēmē'ēosa manē tsi azufrebē rēquirucē anu 'iti 'icēn, anu bamatēcēncē 'aish chiquítimoí 'inux.

Jerusalén ío

⁹ Usai quicēbētan ca mēcēn achúshi 'imainun rabē ángelcama anun ēnē menu 'icē unicama ashiquin tēmēramiti ñua aín xanpanu 'icē, acama achúshinēn ësáquin 'ē caxa:

—Ca ut. Carnero 'icēsaribitia unin 'ucha cupí bama, an abëa 'inun binuxun cacë aín unicama a cana mi ismiti 'ain.

10 Usaquin catancëxun ca 'uxcëmabi namácësoquin 'ën iscëxun aín bashi chaira anu 'ë buánxa. Buánquian ismicëxun cana Jerusalén ëma upíira upí, anua Nucën Papa Dios 'icë, anuaxa ubutia isan. 11 A ëma ca upíira upí, Nucën papa Diosan cushin pëcacë 'iaxa, maxax upíira upí ichúcësa 'aish, jaspe cacë maxax nibaníbaquicë iscësa 'iaxa. 12 Anun cënëcë ax ca manáinra 'iaxa. 'Imainun ca aín xëcuë anun atsínti męcën rabë 'imainun rabë 'iaxa. A xëcuëcamanu ca męcën rabë 'imainun rabë ángel, ax achúshi achúshitax nicë 'iaxa. A xëcuëcamanu cuënëocë ax ca Israelnën bëchicë, męcën rabë 'imainun rabë, aín anëcamax 'iaxa. 13 A cënëcë anu ca amo camabi rabë 'imainun achúshi xëcuë 'iaxa. Aucüaxa bari urucë ami rabë 'imainun achúshi xëcuë, 'imainun ca anúan bari cuabúcë amiribi rabë 'imainun achúshi xëcuë 'iaxa. 'Imainun ca nortemiribi rabë 'imainun achúshi xëcuë, 'imainun surmiribi rabë 'imainun achúshi xëcuë 'iaxa. 14 Cënëquin nitsíncë maxáxcama ax ca męcën rabë 'imainun rabë 'iaxa. A maxax cha anuribi ca anë cuënëocë 'iaxa. Anu cuënëocë anëcamax ca Carnero 'icēsaribitia unin 'ucha cupí bama, an aín bana uni ñuixunun caíscë unicama, męcën rabë 'imainun rabë, aín anëcamax 'iaxa.

15 Axa 'ëbë banacë ángel ax ca curi 'acë tsatiñu 'iaxa, anúan a ëma tupúanan aín xëcuëcamax tupúanan aín cënëcamaribi tupúnti. 16 Tupunia cana isan, a ëmax ca amo 'icë rabë 'imainun rabë 'aish bëtsibëtan sënénbi 'iaxa. Anun tupúnti tsatían tupúncëx ca aín chaxcë dos mil doscientos

kilometro 'iaxa. Usaribi ca aín namé 'imainun aín manámi 'iaxa. ¹⁷ Unin tupúncēsaribi oquin ca ángelnën aín cënēribi tupúanxa. Tupúncēx ca aín manámi sesenta y cuatro metro 'iaxa.

¹⁸ Cënēcē ax ca jaspe cacē maxax paxa 'aíshbi tunántani 'aish, nibaníbaquicē 'iaxa. 'Imainun ca a ěmanu 'icē ñucama ax curi upí 'acē 'aish, bēxnan bēxnánquicēsa 'iaxa. ¹⁹ Cënēquin nitsíncē maxáxcama abē mēscúcē ca maxax upíira upí 'iaxa. Acamax ca jaspe cacē maxax, ax paxa 'aíshbi tunántani 'aish nibaníbaquicē, 'imainun zafiro, ax cumá batsisa, 'imainun ágata ax cumá batsisa 'aíshbi tunántani, 'imainun esmeralda, ax ñu paxa iscēsa, ²⁰ 'imainun ónicē, ax uxuatani 'aíshbi sērisabē mēscúcē, 'imainun cornalina, ax ushíantani 'imainun crisólito, ax paxasa 'ianan bētsibēribi mēscúcēsa 'imainun berilo, ax ñu paxatanisa 'aish nibaníbaquicē 'imainun topacio, ax curúnasa, 'imainun crisoprasa, ax curisa 'aíshbi ñu paxasaribi, 'imainun jacinto, ax ushían 'aíshbi tunántani, 'imainun amatista ax minánasa 'iaxa. ²¹ A ěma aín xēcuēcama ca perla chaira ax po namē iscēsa 'iaxa. Xēcuē achúshi achúshi ax ca perla achúshi 'iaxa. A ěman bai cha anu niti ax ca curi 'acē 'aíshbi bēxnan bēxnánquicēsa 'iaxa.

²² Nucën 'Ibu Dios, axa aín cushi bētsi cushisama, a 'imainun Carnero 'icēsaribitia unin 'ucha cupí bama, axbia uinu cara a ěma sēnēnia anubi 'ain, ca 'ēn iscēx a ěmanu anuxun Nucën 'Ibu Dios rabiti xubu 'aíma 'iaxa. ²³ A ěma ca Nucën Papa Diosanbi pēcaia. Carnero 'icēsaribitia unin 'ucha cupí bama, anribi ca a ěma pēcaia. Usa 'ain ca baribētan 'uxën a ěma pēcaima. ²⁴ Usaquin pēcacēx

ca camabi menuaxa Nucën Papa Diosnan 'inux iécë unicama aín pëcacënu niti 'icën. 'Imainun ca axa iécë 'apucamaxribi anu 'iti 'icën. ²⁵ A nètënu ca baquish 'aíma 'iti 'icën. Usa 'aish ca a nètënu 'icë aín xëpúti ax xëñibua 'aínbi usabi xëocacë 'iti 'icën, a nètëx ca baquishima, usa 'ain. ²⁶ Aín tucuricu unicamaribi Jesucristonan 'aish ca anu 'iti 'icën. ²⁷ Usa 'ain ca anu ñu 'aisama 'itima 'icën, ui unix cara 'aisama ñu 'acë 'icë 'imainun ui unix cara cëmëia, usa unix ca anu 'itima 'icën. Ui unicamax cara Nucën Papa Diosan nètënu 'itioquin aín anë Carnero 'icësaribitia unin 'ucha cupí bama, aín quiricanu cuënëo 'icë, acamax cuni ca anu 'iti 'icën.

22

¹ Usaquin 'ë ismitancëxun ca angelnën anua Nucën Papa Dios 'imainun Carnero 'icësaribitia unin 'ucha cupí bama, ax 'icë, anuaxa baca aín 'unpax bëxnan bëxnánquicë chiquitia 'ë ismiaxa. ² A bacax ca a ëmanu 'icë bai cha anúnbi xobucë 'iaxa. A bacax ca 'unpax 'aíshbi Nucën Papa Diosan cushi anúan uni bamatimoi tsóti, a 'iaxa. A baca aín cuëbí rabé amo anu ca i achúshi 'iaxa. Camabi baritian ca a in mécën rabé 'imainun rabé oquin tuaxa, 'uxë camabi. A bimix i bimisa 'aíshbi ca ax anúan uni bamatimoi tsóti, a 'iaxa. A i pëchix ca camabi menuax ucë uníxa anun 'insíntécëntimoi bucuti a 'iaxa. ³ Usa 'ain ca Nucën Papa Diosan uisoquin cara 'ati 'icë usoquin 'ati ñu anu 'aíma 'iti 'icën. Anu ca Nucën Papa Dios 'imainun Carnero 'icësaribitia unin 'ucha cupí bama, ax 'Apu 'iti 'icën. Usa 'icë ca anuxun aín unicaman a rabiti 'icën. ⁴ Rabianan ca anuax abë isananti 'icën. Usa

'aish ca Nucën Papa Diosan anë atun bëmánanu cuënëocë 'iti 'icën. ⁵Anu ca bëánquicë 'aíma 'iti 'icën. Anuxun ca Nucën 'Ibu Diosanbí a ëma pëcati 'icën. Usa 'ain ca lamparín 'imainun barin pëcacë anu 'aíma 'iti 'icën. Nucën Papa Diosbë ca anuax aín unicama xëníbua 'aínbi 'apu 'iti 'icën.

Jesucristo utëcënti nëtë ca 'urama 'icë quicë bana

⁶ Ismitancëxun ca a ángelnën 'ë caxa:

—'Ën mi cacësabi oi ca asérabi 'iti 'icën. Nucën 'Ibu Dios, an ax quicë bana uni ñuixuncë unicama sinánmicë, an ca uisai cara xëníbucëma 'aínshi ñu 'iti 'icë quixuan, aín unicaman 'unánun, aín ángel xuaxa.

⁷ Xëníbucëma 'aínshi cana uti 'ain. An, ënë bana quicësabi oi ca asérabi 'iti 'icë quixun sinánquin a bana cuacë unicama, ax ca cuëëinra cuëënti 'icën.

⁸ 'Ëx Juan 'ixun cana 'ën ënë ñucama cuanan isan. Usoquin ënë ñucama cuanan isi cana ángel, an 'ë ismicë, a rabinux a tanáin rantin purúan. ⁹ 'Ën a rabiscascëxunbi ca 'ë caxa:

—Usai 'iaxma ca 'it. Mibëtan, an min 'acësaribi oquin an Nucën Papa Diosan bana uni ñuixuncë unicama 'imainun an ënë quiricanu cuënëocë banacama upí oquin sinánquin cuacë unicaman 'acësaribi oquin cana 'ënribi ax quicësabi oquin 'aquin Nucën Papa Dios rabin. Usa 'ain ca 'ë rabixunma Nucën Papa Diosëshi rabit.

¹⁰ Usaquin catancëxun ca ësaquinribi 'ë caxa:

—'Ënë quiricanu cuënëocë ñucama camina unpuquinma chanioquin ñuiti 'ain, camabi unían 'unánun, anun ënë ñucama 'iti nëtë ca 'urama 'icë, usa 'ain. ¹¹ A nëtë 'urama 'aínbi ca an ñu 'atima 'acë unicaman an 'acësabi oquin 'ati 'icën, axa 'uchacë

unix ca usabii 'uchati 'icën, an upí ñu 'acë unin ca an 'acësabi oquin 'ati 'icën, ax Nucën Papa Dios cuëëncësabi oi 'icë unix ca usabi 'iti 'icën.

¹² Xëñibucëma 'ain cana uti 'ain. Uquin cana an ñu upí 'acë 'ën unicama uisoquin cara ñucama 'axa, usaribi oquin cupíoquin cuëënun 'imiti 'ain.

¹³ 'Ëx cana uisa ñubia 'aíma 'aínbi 'iacën. Usa 'aish cana ënë menu 'icë ñucama cëñúcëbë usabi 'iti 'ain. Usa 'aish cana a pain 'unánti bana “A” 'imainun tsiánquinribi 'unánti bana “Z” asaribi 'ain.

¹⁴ Ui unicamax cara a ëmanu atsínxun, anu 'icë anun uni bamatimoi tsóti i bimi biti sinani, chupa uxuira chuañumasa 'inun aín nuitua upí 'iminun Jesucristomi catamëtia, acamax ca anu 'aish cuëëinra cuëënti 'icën. ¹⁵ Usa 'aínbi ca 'aisama unicamax a ëma ëmáinshi 'iti 'icën. An ñu 'aisama sináncë unicama, an ñu xëacë ñubë unicama, aín xanuma 'icëbi bëtsi xanu cuëëncë unicama, aín bënëma 'icëbi bëtsi uni cuëëncë xanucama, an uni 'acë unicama, an Nucën Papa Diosmabi bëtsi ñu rabicë unicama, axa uni paránti cuëëni cëmëcë unicama, acamax ca a ëmanu atsíntima 'icën. Ca ëmáinshi 'iti 'icën.

¹⁶ 'Ëx cana Jesús 'ain. Usa 'ixun cana axa 'ëmi catamëcë unicaman ënë ñucama 'unánun 'ën ángel mia canun xuan. 'Ëx cana David, axa judíos unibunën 'apu 'iá, aín rëbúnqui 'ain. Usa 'aishbi cana 'ëx David 'icëma pan 'ain 'iacën. Pëcaratia xaba 'inúan 'ispon urucë usaribi cana 'ëx 'iti 'ain.

¹⁷ Usoquin caia ca Carnero 'icësaribitia unin 'ucha cupí bama, Cristo, amia ax catamëcë unicamabëtan Nucën Papa Diosan Bëru Ñunshin Upitan —bënëtishi ca ut —quixun a caia. An atun bana cuacë unicamanribi ca —bënëtishi ca utëcën

—quixun a cati 'icën. Shimaia uni 'unpax 'acatsi bënëcësa usaribitia ax Jesuscristonan 'icatsi bënëcë uni, an ca ami catamëquin Jesucristo — èx cana minan 'iisa tani —quixun cati 'icën. Usaía 'ia ca Cristonën ainan 'imianan xëñibua 'aínbi abë 'inun 'imiti 'icën, cupímashi.

¹⁸ An ënë quiricanu cuënëocë bana iscë unicama cana ësaquin cain:

—An ënë banacama isquinbi ax quicësama oquin bëtsi banacëñun mëscuquin ñuixuncë, a ca Nucën Papa Diosan ënë quiricanu cuënëocë banacamaxa uni tëmëramiti quicësabi oquin tëmëramiti 'icën.

¹⁹ Uicamanribi cara ënë quiricanu 'icë Nucën Papa Diosan bana ñuiquinbi bëtsi bëtsi bana —a banax ca 'aisama 'icë —quiquin a uni ñuixunima, acama ca Nucën Papa Diosan ënë quiricanu cuënëoquin ñuicë Jerusalén ió anu abë 'itimoquin 'imianan anu 'icë quiricanua 'icë aín anë a tërënti 'icën.

²⁰ An ënë ñucama 'ë ismicë, an ca 'ë caia:

—Cana bënëtishi utëcënti 'ain.

Cacëxun cana cuëëinra cuëëenquin —asábi ca, usai ca 'iti 'icën, ca ut —quixun, Nucën 'Ibu Jesús cain.

²¹ Nucën 'Ibu Jesucristonën aín uni 'icë mitsu nuibaquin 'aquincëxmi upí 'iti cana cuëënin. Usai 'iti cana cuëënin. Ashi.

**Nukën 'Ibu Diosan ain unikama 'inan ain
bana
New Testament in Cashibo-Cacataibo
(PE:cbr:Cashibo-Cacataibo)**

copyright © 2011 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Cashibo-Cacataibo

Translation by: Wycliffe Bible Translators, Inc.

Cashibo-Cacataibo

cbr

Peru

Copyright Information

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc. All rights reserved.

This translation text is made available to you under the terms of the Creative Commons License: Attribution-Noncommercial-No Derivative Works. (<http://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/3.0/>) In addition, you have permission to port the text to different file formats, as long as you do not change any of the text or punctuation of the Bible.

You may share, copy, distribute, transmit, and extract portions or quotations from this work, provided that you include the above copyright information:

You must give Attribution to the work.

You do not sell this work for a profit.

You do not make any derivative works that change any of the actual words or punctuation of the Scriptures.

Permissions beyond the scope of this license may be available if you contact us with your request.

The New Testament

in Cashibo-Cacataibo

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc. All rights reserved.

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures.
Pictures included with Scriptures and other documents on this site are
licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses,
please contact the respective copyright owners.

2014-04-22

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 21 Feb 2024 from source files
dated 29 Jan 2022

c8d73d75-386c-5f5e-a601-116dba3dae9b